

Taxa postală
plătite in num.
No. 224.716 929.

Szerkesztőség
és kiadóhivatal:
Cluj-Kolozsvár, Stra-
lozsvár, Stra-
da Baron L. Pop (v. Brassai-u.) 10.
Telefon: 9-77. Előfizetési árak:
Havonta 110, negyedévre 320 fél-
évre 600, egészévre 1200 le. Kü-
lföldre: Havonta 1, negyedévre 3,
félévre 6, egészévre 10 do. Hír-
adatok díjszabás szerint. Az „UJ
KELET” az erdélyi és bányási
zsidóság egyetlen napilapja. Cik-
keink utánnomását csak a forrás
megjelölésével engedjük meg.

UJ KELET

ZSIDÓPOLITIKAINAPLAP

Bérmertelen
leveleket nem
fogadunk el.
Kéziratok
megőrzését nem vállaljuk. Fő-
szerkesztő dr. Marton Ernő. Fele-
lős szerkesztő Jámor Ferenc,
Bukaresti szerkesztő: Hátszegi
Ernő, Str. Sf. Constantin Nr. 31.

Ara 5 lej

Vasárnap, 1932 jul. 24.

5992. ÉV XV. ÉVI
THAMUSZ 20. 156. SZÁM

A vak ember szavazata...

A vak választó leszavazott Jasi megyé-
ben...
Valahogy kitapogatta a listán levő je-
leket és az egyikre ráütötte a „votát”
bélyegzőt.

Szegény vak választó, mennyivel köny-
nyebb dolog volt neked, mint a többi
polgártársaidnak, akik látó szemekkel vet-
ték kezükbe a bélyegzőt!

Te csak kitapogattad a jelet és rányom-
tad arra a szimbólumra, amelyet a látás-
ra nyomtatott választási szignum jel-
képez.

De azok, akik látnak, el is tudták ol-
vasni a listát.

A neveket, amelyeket ezek a listák tar-
talmaztak.

Igazán csak a vak ember tudott el-
igazodni ezeken a neveken.

Mert az, akinek látó szeme van, hogyan
is tudta volna elszánni magát arra, hogy
bármelyik listára is rányomja a bélyeg-
zőt.

Bármelyikre a sok kompromittált név
és párt között.

A pittsburgi csillagjós

Minél kétségbeejtőbb a jelen, annál töb-
ben kíváncsiak a jövőre.

Nem csoda tehát, hogy olyan nagy kon-
junkturája van a jövődönök, helyesebben
a jövődömondóknak.

Berlinben, ahol a legkétségbeejtőbb a
nyomor, több száz, sőt talán ezer kü-
lönöző „módszerű” jós működik, akik a
kíváncsiság és a kétségbeesés lelkiállapo-
tából profitálnak.

Az emberek tudniillik minél kétségbe-
ejtőbb helyzetben vannak, annál szíveseb-
ben hiszik el azt, amit elhinni ugyan kép-
telenség, de viszont kellemes.

Amerikában, a kalmárszelleme eme
klasszikus hazájában, immár a „tudo-
mány” is a jósok olcsó szerepére vállal-
kozott.

Egy pittsburgi asztrológus „tudomá-
nyos” alapon kiszámította, hogy Ameri-
kában a pénzügyi válság még négy évig
fog tartani és végül is egy véres polgár-
háborúban fog kulminálni.

Az asztrológiát ugyan zavaros fejű és
naiv emberek tartják csak tudomány-
nak, de azért a pittsburgi jós „tudományos”
jósolata aligha mond abszurdumokat.

Ami ugyanis ő a csillagokból vél ki,
olvasni, hogy tudniillik a gazdasági vál-
ság végül is véres polgárháborúban fog
végződni — azt egészen földi természetű
logikával is — több kevesebb bizonyos-
sággal — meg lehet jósolni.

A pittsburgi csillagjós tehát nem a
csillagokban, hanem csak a történelem
és a földi relációk megfigyelésében mut-
tat helyes ösztönt és következtetni tudó
élességet.

Mert nem különösebb jóstehetség, esu-
pán reális érzék szükséges ahhoz, hogy
megjövendölhessük, hogy bár az emberi
türelmeknek meglehetősen messze feksze-
nek a határai, de azért ez a baromi tü-
relem is elérkezik egyszer a végső határ-
hoz s akkor az életöztön utolsó kétségbe-
esésében — a forradalom eszközához
nyul.

Nem lehetetlen — bár a lehetetlenség-
gel egyenlőnek látszik —, hogy ugy
Amerikában, mint Európában a pénzügyi
és gazdasági válság még tényleg elhúzó-
dik jónéhány esztendőig.

De amikor majd ennek a néhány esz-
tendőnek végéhez érkezik el a mai szen-
vedő emberiség, akkor már csak olyan
emberek tömegeiből fog állani, akiknek
nincs többé mit veszteniük és láncukat
erőszak árán is le fogják rázni magukról.

A pittsburgi jós jóslatában minden
bizonytalanságot elhárítva minden
száz százalékos komolysággal fog hinni.
Ami eme naiv lelkek közé semmiesetre
sem sorozhatók be a politikusok és azok
a hatalmas urak, akiknek önzése és te-
hetetlensége a világválságot felidézte és
az emberek millióira a legképtelenebb
szerepdedek korszakát zúdította.

Ezek nem fognak hinni, mert hiszen ha
hinnének, talán megelőznék azt a törté-

Dan Sever dr. lett a Banca Nationala új igazgatója

Elődjét, a volt régens Buzdugan fiát tiranai követték neveztek ki

Bucuresti-Bukarest, július 23. (Az Uj Kelet tud.) A Monitorul Oficial szombat reggeli számában néhány érdekes kinevezésről szóló miniszteri rendelet jelent meg. A kinevezések során szép kitüntetés érte Dan Sever, volt közegészségügyi minisztert, akit a kormány a Banca Nationala igazgatósági tanácsába tagként jelölt, a távozó Buzdugan helyébe.

Ghita Pop, volt alminisztert ugyan ez a rendelet a Banca de Depuneri

igazgatótanácsába delegálta, az almi-
niszterré kinevezett dr. Ghita Crisan
helyébe. Ugyanakkor a kormány Mano
Lescut, a Casa Padurilor elnökgazgató-
ját a Banca Nationalához kormánybiz-
tosnak nevezte ki.

A Banca Nationala új igazgatója,
Sever Dan dr. egyike a nemzeti pa-
rasztpárt legképzettebb és legszimpati-
kusabb vezetőinek. Kinevezése osztat-
lan meglepedést váltott ki.

Argetoianu a mezőgazdák millióiból akar frontot csinálni a konverziós törvény megvédésére

A volt pénzügyminiszter kijelenti, hogy háromszoros győzelmet aratott a választásokon

Bucuresti-Bukarest, július 23. (Az Uj Kelet tud.) Argetoianu volt pénzügyi miniszter érdekes nyilatkozatot adott az Adeverul munkatársának, a politikai helyzettel kapcsolatban. A választások eredményét illetően kijelentette, hogy azokkal teljesen meg van elégedve.

Argetoianu el van ragadtatva

— Három nagy győzelmet arattam a választásokon — mondja Argetoianu. 1. Választottam egy nemzeti parasztpárti többséget, a prémium segítségével, amelyet akárcsak ímit is mondjon, én tartotam fenn. 2. Egy szép csokor képviselőt választottam barátomnak, Lupu doktor-
nak, a mezőgazdasági tartozások konverziójáról szóló törvény segítségével és végül 3. Én, magam is megválasztottam három megyében, közismert népszerűségem révén. Hogyne volnék tehát megelégedve? Egyenes el vagyok ragadtatva. Tizenöt napig vettem részt a választási kampányban, három megyét jártam be és egyetlen tényleges áramlatot állapíthattam meg: határozottan ellenséges érzelmeket a kormányról és a nemzeti parasztpárttal szemben. Az urnákból mégis meglepően sok nemzeti parasztpárti szavazat került ki. Nem beszéltem természetesen Bukarestról, a kelet Belgiumának erről a Párizsáról, amely meg szokott függetlenségét igazolta be.

— A választásih areban — vetette közbe az újságíró — felmerült a konverziós törvény módosításának gondolata is. Ugy látszik, hogy a közép- és nagybirtok eszik a konverziótól. Milyen állást fog elfoglalni ezzel szemben ön, mint a törvény szerzője?

Megvédik a konverziót

— A mai helyzetben elsősorban is a belső gazdasági tényeket és adottságokat kell figyelembe venni. A tartozások szanálása nélkül nem látom, hogyan lehetne helyreállítani a mezőgazdaság termelő képességét, különösképpen a közép és nagybirtokoknál. A bankárok és a különböző kapitalisták érdekeit figye-

lembe kell vennie a konverciónak, de csak a lehetőségek határain belül. A lényeg: a mezőgazdasági tartozások szanálása mindenrendű és rangú birtokos számára. Ebben a meggyőződésben vállaltam a konverziós törvény felelősségét, ebben a meggyőződésben fogok mindent elkövetni, hogy megakadályozzam annak a törvénynek a szabotálását, amely a legfontosabb az agrárreform óta. Az agrárunió, amelynek élén állok, bizottságot szervezett meg a konverziós törvény védelmére. Nem lehet kétség, hogy az összes elnyomott mezőgazdák falat fognak képezni körülöttünk és az ellenünk tervezett súlyos igazságtalanságot meg fogják akadályozni.

— Fenntartom magamnak a jogot, hogy a parlamentben mutassak rá, mely nyire igaztalan volt a konverzió ellen vezetett kampány. Egyes lapok konvertált tartozásaként tüntették fel az olyan kéréseket is, amelyek mégcsak kérések s amelyeknek elbírálása a bíróság hatáskörébe tartozik. A felhozott példák semmiesetre sem képezhetnek komoly okot egy olyan törvény módosítására, amelytől a mezőgazdák millióinak sorsa függ. Ha a kormány mégis megteszi bizonyos körök nyomására, vagy bizonyos érdekek szem előtt tartása miatt, szembe fogja találni magát az összes mezőgazdák ellenállásával, akik tudni fogják, hogy az ő egzisztenciájukról van szó és frontot fognak képezni, védelmi frontot a konverziós törvény körül.

— Ami engem illet, elveimhez híven minden erőmből harcolni fogok azért, hogy a mezőgazdák érdekei meg legyenek védve s hogy a konverziós törvényt kövessék azok az intézkedések, amelyekre a román mezőgazdaság megmentése érdekében szükség van.

— Hét százalékkal szállítják le a kenyér árát Ausztriában. Bécsből jelentik a kenyérgyárak szövetsége közölte az árelenőrző kormánybiztossal, hogy július 26-tól kezdve több mint hét százalékkal le fogják szállítani a kenyér árát.

nelmi végzetet, amely főleg őket fenyegeti.

Egy szólásmondás szerint az emberek végzete a csillagokban van megírva. A pittsburgi jós „tudománya”, ugy látszik, eme csillagokban rejtőző hieroglifák tit-

kaiba hatolt bele.

Helott ezek a titkok nem is a csillagok, hanem csupán a föld és az ember titkai, amelyekből azonban legkevésbé azok fognak okólni, akiknek érdekük volna az okulás.

VILÁG TÖRPE

Egye felejtett „Mozóus”

Négy hónappal ezelőtt szerte a világon Goethe-emlékünnepeket tartottak a költő-fejedelem halálának századik évfordulója alkalmával. Négy hónappal Goethe halála után egy sváb faluban hatvanhét éves korában elméledő, de azért erősen életigenlő tudós és kritikus német filozofus halt meg: Karl Julius Weber, korának egyik kellemetlen bírálója, aki azonban olyan igazságokat mondott, hogy azok szinte örök-életűeknek tekinthetők, a mai korra pedig sok tekintetben aktuálisak. Karl Julius Weber udvari tanácsos volt, magas méltóságban, éppúgy, mint Goethe, akitől főleg abban különbözött, hogy míg a költő korának hibáit szelíd humorral intézte el, aki szemléltető költészettel tanítani és új utakat akart mutatni, addig Karl Julius Weber élesen, sokszor kíméletlen szatírával suhogtatta meg ostorát a bárgyuságok, a félszükségek és a hitványságok bírdalma fölött. Egyidőben Weber a francia forradalommal erősen szimpatizált, titkos forradalmár volt, aki semmit és senkit nem tisztelt. Ez fiatal korában volt, de a fiatalság impressziói azok, amelyek legtöbbször tartanak. Különösen Karl Julius Weber esetében lehet ezt állítani, akinek egészen hihetetlen memóriája volt. Korának legjobb stilisztája, aki a legelvontabb és legszárazabb témákat is olvasmányossá tudta frissíteni.

Sokat utazgatott. Az volt a meggyőződése, hogy idegen országok iskoláit és intézményeit kell megismernie minden gondolkodónak, mert a nemzetköziség felé hajlik az emberiség fejlődése. Az emberek — írja valahol — csak sétálnak ezen a világon és nem nézik csak a szép jelenségeket: egy szép kert, szép épület, szép fát. Es egyre arra gondolnak, vajha az övék lenne mindez! Holott, ha mélyebbre néznének, látnák, hogy alapszabán minden az övék, csak nem nyújtották ki érte a kezüket. Nem sima, udvarias kényujtásra gondolok. Ami rajtunk kívül létezik, mindez nem egyesek munkája, hanem társas alkotás. Az igazság tehát az, ugy-e, hogy mindez, amit akár elődeink, akár kortársaink közös energiával létrehozottak, hogy az a miénk legyen: mindnyájunkké. Leghelyesebb volna, ha az államok vezetői végre magukra eszmélnének és mindenkinek munkát adnának, annyi javadalmazással, ami megfelel igényeinek, a földet, az ingatlanokat pedig kisajátítaná, a nagy szövedéket is és bányákat, hogy mindenkinek élete biztosítva legyen. A tehetségesé dusabban, az egyszerű képességűé egyszerűen. Mert a tehetségesnek alkalmat kell adni arra, hogy bőséges tapasztalatokat gyűjthessen a többiek fölvilágosítására.

A francia forradalom eszméiből merített a filozofus német fej. Ma a forradalom nemcsak tanácsokat akar, hanem cselekvéseket is. Karl Julius Weber azonban idáig nem jutott el.

Nem jutott el. Fiatalos kacérkodás volt ez tőle, mert polgári pályára ment és Württembergben közigazgatási tisztviselő lett, szorgalmas, pedáns német tisztviselő. 50 éves korában azonban föléledtek benne a francia világmege-váltó eszmék. Olyan környezetben, olyan pozícióban, hogy ezeket propagálni lehetetlen volt számára. De kikívánkozott belőle a világ megreformálása. Ekkor nekiült és megírta Demikritosát, az emberi fonákságok és ostoba-

ságok történetét. A kicsi Kupferzell faluban írta meg könyvét, amelynek előszavában szomorúan mondja: Milyen kár, hogy a lábaim nem olyanok, mint öreg faliorám. Az óra előre siet és én visszafelé cammogok!

A világnézet kissé módosult. Az öreg ember már nem követeli az elérhető maximumát. A fejlődés körül is megváltozott a véleménye. Minden azért változik, mert mindennek meg van a maga divatja. A divat változik, épügy a törvények, az erkölcs, a vallás, a tudományok, a művészet. De épügy változik az emberek felfogása a felebarátokkal szemben is. Itt vannak a zsidók! Átvették vallásukat, elveszik a pénzüket és még csak szabad telepeledési jogot sem kapnak! Mondhatom — írja — rossz divat, csunya divat. Ha nekem a társadalom intézésébe beleszólam lenne, bíz'isten, megváltoztatnám ezt a divatot.

Az uniformis, a papi reverenda, a lívré az emberi szellemet is átforgatja. Az embereket ne a véleményük szerint ítéljük meg, hanem inkább abból, amit a vélemények belőlük csinálnak. Ne beszéljünk a kor szelleméről, inkább a kor bölcsességéről, ha erről egyáltalában beszélni lehet.

Minél jobban megöregedett, annál kevésbé hitt a fejlődésben. A történelem szerinte hasonlatos ahhoz az ösvérhez, amely a malom körül jár hullámzó járásal. Az 1789-es forradalom tragikomédia volt. Kezdődött a papok és nemesek elűzésével. A felvilágosítók a trónusra ülnek, a felvilágosított nép azután elzavarja őket, összeverekednek egymás között, amíg visszajön a papság és a nemesség és magával hozza a trónjafosztott „szultánt”. Az ember nem változik. Jellemében sokkal erősebben benne van a bolond, semhogy könnyen ki lehessen onnan űzni. A bolondság szatirikusa Karl Julius Weber. Sokáig kedves olvasmány volt azoknak, akik átéltek a francia és a későbbi forradalmakat és azok visszahatását. Akiknek idegeim tánc volt a mozgalmak évek gúnyja és szabadsága. Később a „történelem ösvéré” meglajcsította a Webert kiszorították a komolyabb filozófusok, hogy jöjjenek azok, akik a filozófiát teljesen ki akarják küszöböltetni. Akik okoskodás helyett cselekvést követelnek. (sz. i.)

RAPORÓL NAPRA

Mrs. Grace Cleaves kaliforniai diegoi lakosnő mindkét szemén két hónappal ezelőtt súlyos műtétet hajtottak végre. Amidőn most a kötést szeméről eltávolították, izgatottan kiáltott: Hála Istennek, ismét látok — s azután összeesett s néhány perc alatt kiszenvedett. Az örömtől szívészélhűdést kapott s ez okozta halálát.

A losangelesi olimpiász befejeztével a résztvevő olimpiákon mintegy hatvan százaléka Chicagóban gyülekezik, ahol utó-olimpiászt fognak rendezni részvételükkel. Az olaszok, írek, kanadaiak, lengyelek, svédok, angolok, finnek, németek és franciák részvételét máris biztosították látják.

Reinhardt a jövő hét folyamán érkezik dalmáciai rövid üdüléséből Salzburgba, ahol új szenálással rendezi meg a Jedermann-t. Az idejünnepi játékok keretében a bécsi filharmónikusok tiz hangversenyt fognak adni Salzburgban.

Az ausztráliai Victoria állam nyugati részében rendkívül elszaporodott kenguruk nagy károkat tesznek a vetésekben, letarolják a legelőket s ezzel veszélyeztetik a juhállomány eleségét. A farmerek kéri a juhállomány tilalom felhagyását, hogy soraikat kissé megtrikthassák.

Isten országa felé
Földi Mihály hatalmas alkotása az Athenaeum 68 lejes könyvsorozatában 417 oldal, fehér papír, vászonkötés. A világirodalom remekei propaganda kiadás. Postán utánvétellel, előre fizetve franco küldi Lepage Cluj. Kérje a teljes sorozat prospektusát.

Órák kérdése a háboru kitörése Bolivia és Paraguay között

Newyork, július 23. A lapok értesülései szerint Bolivia paraguayi követét visszarendelték. A bolíviai kormány az ország egész területére proklamálta az ostromállapotot. Az amerikai békitési kísérletnek aligha lesz eredménye s a két ország között megindul a háboru a Gran Chaco fensík birtokáért. Mindkét

ország lakossága háborus lázban és nagy tömeggyűléseken követelik a le számolást.

Ujabb jelentések a paraguayi határőrségek ujabb sikeréről számolnak be. A bolíviai ezredek kénytelenek voltak meghátrálni az erőteljes offenzíva elől s védettebb állásokba vonultak vissza.

Fegyveres rablócsapatok garázdálkodnak Newyorkban

A forrongó munkanélküliek elvágják a gyárak villanyvezetékét, hogy sztrájkra kényszerítsék a munkásokat

Newyork, július 23. A tizenötezerre rugó frontarcossereg még mindig Washingtonban táborozik és veszélyezteti a közbiztonságot. A veteránok sok gondot adnak a rendőrségnek, mert egész nap az uccákon táboroznak és egyik hangos felvonulásuk a másikat éri. A tömegbe számos kommunista agitátor vegyült el, akik lázító beszédekkel mondanak. Arra akarják rábeszélni a frontarcosokat, hogy ha kell, erőszakkal szerezzék meg a segílyt. Eszakkarolina ipari vidékeit kóbor munkanélküli csapatok járkál be és veszélyeztetik az utak forgalmát. Ezek az agresszív csapatok behatolnak a gyárakba és kényszeríteni akarják a munkásokat a munka teljes beszüntetésére. Több gyárvárosban, ahol a munkások nem voltak hajlandók sztrájkba lépni, a forrongó munkanélküliek elvagták a

villamosvezetéseket és így állították le az ipartelepek gépeit. Az erőszakoskodások miatt eddig hatezer munkás vesztette el a kenyerét.

Newyorkban és Brooklynban fegyveres rablóbandák fosztogatnak. A garázdálkodó elemek sok üzletet kifosztottak és egy millió dollár értékű árut raboltak el. Az egyik banda benyomult Newyork legnagyobb és leghíresebb ékszerésének, Schumannak üzletébe, az alkalmazottakat összekötötték, szájukat betömtek és a felfeszített páncél-szekrényekből százezer dollár értékű ékszert vittek el. Brooklynban egy zálogházat fosztottak ki a rablók, akik meztelenre vetkőztették az alkalmazottakat, hogy azok ne üldözhesék őket. Innen 25 ezer lej értékű ékszert és más értéktárgyakat zsákmányoltak.

Vakmerő betörők kifosztottak egy ékszerüzletet és egy nyomdát Kolozsváron

A péntekről-szombatra virradó éjjel negyven ezer lej értékű ékszert raboltak el a Riesler-fé e órászűzletből. A Boros nyomdában is negyven ezer lej a kár

Cluj-Kolozsvár, július 23. (Az Uj Kelet tud. A szombatra virradó éjjel két vakmerő betörést követtek el Kolozsváron. A kora reggeli órákban Riesler Jenő ékszerész, a Calea Victorie 1. szám alatt levő ékszer és órászűzlet tulajdonosa jelentést tett a rendőrségnek, hogy is meretlen tettesek az üzletét kifosztották. A rendőrség azonnal kiszállt a helyszínre, ahol megállapította, hogy a tettesek még pénteken este elrejtőztek az udvaron és megvárták, míg egészen beesteledik. Mikor a kaput bezárták és a ház elcsendesedett,

a betörők az üzlet udvar felőli ajtaját felnyitották és behatoltak az üzletbe, ahonnan negyven ezer lej értékben ékszert és órákat vittek el.

A vakmerő betörőknek sok idejük volt tettük végrehajtására, mert előbb az üzlethelyiségben talált ékszereket szedték össze, majd a vasfüggöny és a ki-

rakat közötti helyen betörték az ablaküveget és a kirakatból is minden elvihetőt magukkal cipelték. Valószínű, hogy a betörők a szakmában jártas emberek voltak, mert csak a vadonatúj tárgyakat vitték magukkal, a javításra ott hagyott órákat az üzletben hagyták.

Nem kevésbé vakmerő betörés történt a Metropol-épületben lévő Boros-nyomdában is. Itt az előzővel azonos eszközökkel történt a betörés és a tettesek a nyomda felszereléséből egész láda betűanyagokat, nyomdafelszerelési cikkeket vittek magukkal, negyven ezer lej értékben.

Az eddigi jelek arra mutatnak, hogy a két betörést egy és ugyanaz a társaság követte el. A rendőrség erőlyes nyomozást vezetett be és a nap folyamán állandó elővezetések során akarta a tetteseket kinyomozni. A nyomozás egyelőre eredménytelen.

„A világ teljesen megörült”

A jazz elől menekült a halálba Semenov, az orosz cári balett művésze

Niagara Falls, július 23. A nemzetközi világban nagy feltűnést keltett a nemrég öngyilkos lett Nikolaj Semenov esete. Az orosz cári balett volt neves tagja a Niagara zuhatagba ugrott. Halála előtt hosszú levelet írt Michael Fokinnak, a volt cári balett neves igazgatójának, amelyben bejelenti az öngyilkosságát. Már több mint egy éve Semenov meghasonlott önmagával és az étellel, mert szerinte „a világ teljesen megörült”. A régi klasszikus táncgyományokat nem tisztelik többé és a jazz foglalta el az emberi tánc felségesen szép művészetének helyét.

Semenov hiába próbálta hosszú éveken át elhitetni magával, hogy ennek a jazzvilágnak előbb-utóbb vége lesz és az emberiség észretér, visszaállítja a klasszikus balettet arra a magas-

latra, ami megilleti. Hónapról-hónapra elkeseredettebb és életuntabb lett, állandóan levelezésben állt Fokinnal, akit mindig sürgetett, hogy tegyen valamit a táncművészet érdekében.

Mikor Fokin megkapta Semenov legutolsó levelét, azt hitte, hogy ez is csak olyan szokásos kétségbeesett írás:

— Szeretnék neked egy csókot küldeni — írja Semenov, — de a halott csókja nem öröm az élőknek. Remélem, hogy halálommal fel fogom rázni az egész társadalmat, ne engedjék meg a balett megszegyenyítését és kigunyolását. A legszörnyűbb dolog történt meg most, a Museum of Art égisze alatt. Boris Humphrey táncosnő a közönség tapsa közben kigunyolta a balettet. Ezt még keserűséggel fogják emlegetni.

Miért kell naponként literszámra izzadnia?
a Sudeol megszűnteti a láb-, kéz-és hónalj-izzadást.

Semenov Clevelandban élt és barátai Fokintól megtudták, hogy bucsulevelet írt, értesítették a rendőrséget. Elkésztek. Holttestét nem sikerült megtalálni.

— Uj erőre kapott a belgiumi bányász sztrájk. Brüsszélből jelentik: Lüttich környékén a bányászsztrájk uj erőre kapott. A sztrájkolók száma ujra növekszik. Ma egyébként jelentősebb incidens nem történt. A karhatalom ura a helyzetnek s nem kell tartani ujabb nagyszabású rendbontásoktól. Letartóztattak a belga fővárosban egy csehszlovák kommunista képviselőt, aki rendőri megállapítás szerint Moszkva utasítására résztvett a munkások sztrájkra uszításában. A letartóztatott kommunista vezetőt a belügyminiszter kiutasította Belgium területéről. A végzés meghozatala után nyomban áttették a határon.

— Harminchétezer lej tűnt el Fráta kolozsmegyei község pénztárából. Fráta kolozsmegyei község pénztárában néhány nappal ezelőtt visszaéléseknek jöttek nyomára. A községi bíró megállapította, hogy a község kasszájából estéről reggelre 37.600 lej eltűnt. Rejtélyessé tette a pénz eltűnését, hogy a kassza semmi külső erőszakra nem volt nyitva és így onnan apénzt csak olyan ember vehette ki, akinek a kasszakulcs birtokában volt. A gyanu így természetesen rüen irányult Colciar Vasile pénztárnokra, akit a csendőrség azonnal őrizetbe vették. A kolozsvári ügyészség is vizsgálatot indított és rendelkezése Moholau detektívönök több kihallgatást fogyanatosított és ezeknek eredményeként elrendelte Colciar szabadlábrahelyezését, mert gyanuok merültek fel az irányban, hogy ki követhette el a kasszarablást. A nyomozás eredménnyel kecsegtet és minden jel arra mutat, hogy a tettes rövidesen kézrekerül.

— Az erdélyrészi Palesztina Hivatal közleményei: Az erdélyrészi Palesztina Hivatal a legutóbbi nagytűzözbizottság határozatának megfelelően a nagyünnep alkalmával társaskirándulást szervez Palesztinába. A kirándulást a kolozsvári Palesztina Hivatal vezetője, dr. Weisz Fülöp orvos szervezi és fogja vezetni. Érintkezésbe léptünk már a regáti cionista szervezet vezetőjével, amely a Makkábiád alkalmával is külön hajót bérelt a kirándulásra, hogy most is béreljék ki az S. M. R. Dacia nevű hajóját, amely egy 5000 tonnás nagy tengeri hajó, kényelmesen felszerelve és berendezve. E hajót a bukovinai, beszarábiai, regáti és erdélyi, valamint a lengyelországi kirándulók egész biztosan megtöltötenék. A regáti cionista vezetők már megkeresték az ügyben a palesztinai Exekutívét is, de válasz természetesen még nem érkezett. Ha nem fog iskerülni közösen hajót bérelni, akkor a mi csoportunk Konstanza, Konstantinápoly, Athén, Alexandria utvonalon fog Palesztinába utazni. Az utazáshoz a belügyminisztérium által kiállított, vagy a prefektura által kiállított és a belügyminisztérium által Palesztinára érvényesített utlevél szükséges. Természetesen férj, feleség és kiskoru gyermekek egy utlevéllel utazhatnak. Mihelyt a bucaresti vezetőkől a választ megkapjuk, azonnal lekötöljük az Uj Keletben. E közleményt most azért tettük közzé, hogy a komolyan kirándulni szándékozók már most fogjanak hozzá utleveleikhez szükséges akták beszerzéséhez. Felhívjuk az összes Palesztina-bizottságokat, sziveskedjenek a kirándulásra vonatkozó összes közleményeinket gondosan megőrizni, mert azokban minden tudnivalót leközlünk, viszont a nagyszámu érdeklődők magánleveleire külön-külön válaszolni képtelenek vagyunk. — A legközelebbi közvetlen hajó f. hó 27-én, szerdán indul Konstanzából Haifába s menetrend szerint aug. 4-én kellene Haifába érkeznie, de rendszeren egy-két napi eltóladás mindig van. (Bucuresti nevű hajó.)

HIRDETÉS AZ ÜZLET LELKE:
HIRDESEN AZ UJ KELETBEN

Hogy

Párizs, B. Avenol titkára ró visszafért noi az elnök, amé pénzügyi dozatának Avenol me dekkességé igen figye a válságtó országok

Avenol ki, hogy n kölcsönala séget szer gíthetőket nanciere l érdekes ré től, amé ki megbuk amely ugy nemzetközli gyát fogja is javasolj ságának” alkotó álla bizonyos ö zett alapra váminkezzs ján állapít „A társa hogy a val val utat e és a keres kotó tagáll be hozzáj amely már mekből lesz alapján jó pénzek eg léte emelni ható valutá

Az alapo fel, hogy H államok je az illető je nak hivatva a bázei né folyósítják. nak hiteleke zeti bankok telezetségei ban csak az kötelezi mag fialmak fel mok, vagyis vesznek igé zeti hozzáj amíg a társ léseiket meg

Mihelyt e jegybank (a francia, a bankokra go vöbni befiz hatnak a sz delkezésére. csak azért i folyósítására

Ez volna lyettes főtít az Avenol-t specialisták ságait. Az e vitel ellen s noi mindenn saság és egy megteremtés befizetése és mitólása rév kölcsönökre szegény állar hetik deviza mérlegeikből Ezenfelül pe tartozásaitak fogást emeln désére kiváló hozatala, a kulációjá.

A terv pén Egy baja va lan. Hiányza sági és szoci késség tenne

„Szegény Európai Államok Betéti Társasága“

Hogyan gondolja megoldani a válságot Avenol népszövetségi főtákar helyettes, a Romániába küldött szakértőbizottság elnöke

Párizs, július 23. (Az Uj Kelet tud.) E. Avenol, a Népszövetség helyettes főtákar rövid romániai tartózkodás után visszatért Genfbe. Mint ismeretes, Avenol az elnöke annak a szakértő bizottságnak, amelyet a Népszövetség Románia pénzügyi helyzetének és megsegítési módjainak tanulmányozására delegált. Avenol megbízatásának az ad különös érdekességet, hogy ugyanő röviddel ezelőtt igen figyelemreméltó tervet dolgozott ki a válságtól súlyosabban érintett európai országok pénzügyi talpraállítására.

Avenol terve

Avenol abból a megfontolásból indul ki, hogy mindenekelőtt is kell egy közös kölcsönalapot teremteni, amelyből a szükség esetén szenvedő államok bármikor megsegíthetők. Az Agence Economique et Financiere legutóbbi számában rendkívül érdekes részleteket közöl Avenol terveiről, amelyet pár nappal ezelőtt mindenki megkötöttnek tekintett Genfben, de amely egy látszik mégis csak rövidesen nemzetközi fórumok megvitatásának tárgyát fogja képezni. Avenol mindenekelőtt is javasolja az „Európai Államok Társaságának“ megalakítását. A társaságot alkotó államok három éven keresztül egy bizonyos összeget fizetnek be a fentlelt alapra. Ezt az összeget a tagállamok válságukra vagy más kritériumok alapján állapítják meg.

A társaság főcélja — írja Avenol —, hogy a valutáris biztonság helyreállításával utat engedjen ismét az árucserének és a kereskedelemnek. A társaságot alkotó tagállamok saját pénzükből fizetik be hozzájárulásukat a közös alapra, amely már kezdetben fogva heterogén elemekből lesz összetéve. Lesznek ebben az alapon jó és aranyra be nem váltható pénzek egyaránt, de a társaság pusztán a léte emelni fogja az aranyra be nem váltható valuták értékét.

Lesz miből kölcsönt folyósítani

Az alapot elsősorban arra használják fel, hogy hiteleket folyósítsanak a tagállamok jegybankjainak. Ezek a hitelek az illető jegybankok devizastokkját vannak hivatva megerősíteni. A kölcsönöket a bázeli nemzetközi bank közvetítésével folyósítják. Másodszorban az alpból fogják hiteleket folyósítani azoknak a nemzeti bankoknak, amelyeknek külföldi kötelezettségeik vannak. Ilyen kölcsönt azonban csak az a tagállam kaphat, amely kötelezi magát a behozatali és a devizaváltalmak felfüggesztésére. Az adós államok, vagyis azok, amelyek ilyen hiteleket vesznek igénybe, mindaddig tartoznak fizetni hozzájárulásukat a közös alapra, amíg a társaság hitelező államai követeléseiket meg nem kapják.

Mihelyt ez az alap meg lesz, néhány jegybank (Avenol bizonyára elsősorban a francia, angol, holland és svájci jegybankokra gondol) leszámíthatják a jövőbeni befizetéseket és hiteleket becsúszhatnak a szükségét szenvedő államok rendelkezésére. Erre a leszámítolásra már csak azért is szükség lesz, mert a hitelek folyósítására rendkívül sürgős.

Ez volna nagy vonalaiban Avenol helyettes főtákar terve. A szakértők szerint az Avenol-terv magánviseli a pénzügyi specialista összes jó és rossz tulajdonságait. Az elgondolás és a technikai kivitel ellen semmit sem lehet szólni. Avenol mindenre gondol. Adva van egy társaság és egy alap. Elő van írva az alap megteremtésének módja, a vámbevételek befizetése és a tehető jegybankok leszámítolása révén. Gondolt Avenol az olyan kölcsönökre is, amelyek segítségével a szegény államok jegybankjai megerősíthetik devizastokkjukat s kitarthatják mérlegeikből a rothadt váltótárcákat. Ezenfelül pedig ki is fizethetik külföldi tartozásaikat. A cél ellen sem lehet kifogást emelni. A gazdasági válság leküzdésére kiváló eszköz az áruk szabad behozatala, a tőkének és devizák szabad cirkulációja.

Az Avenol-terv — hiu ábránd

A terv pénzügyi szempontból tökéletes. Egy baja van csupán. Megvalósíthatatlan. Hiányzanak azok a politikai, gazdasági és szociális feltételek, amelyek életképesé tennék. Azt a társaságot, amely

nek létesítését Avenol javasolja, csak egy olyan Európában lehet megteremteni, amelynek államait nem választják el egymástól áthidalhatatlan nemzeti, politikai, gazdasági és szociális ellentétek. A valuták és a tranzakciók szabadságához való visszatérés nem valósítható meg

másképpen, mint a mai nemzetgazdaságok alapjainak megváltoztatásával. A genfi szakértők nyilván nem látják, hogy megváltozott a világ, hogy azok az intézkedések, amelyek három-négy év előtt megfelelők lettek volna, ma már teljesen céltalanok és hiábavalók.

Százmilliók repülnek el a repülőbélyegalapból

A „Calendarul“ követeli, hogy számoljanak el azzal a félmilliárddal, amely eddig a repülőalpra ö-szegyült

Bucuresti-Bukarest, július 23. (Az Uj Kelet tud.) A repülőbélyeg sulyos és kényes problémája minduntalan felmerül a bukaresti sajtóban. Arról van szó, hogy nap-nap után milliók folynak be az állam kasszába a nemzeti aviatika támogatása címén, de a tényleges aviatika egy banit sem látott még eddig ezekből a pénzekből. A Calendarul című lap — egyébként a Vaszgárda hivatalos lapja — mai számában követeli az illetékesektől, hogy adjanak számot, mi történt azzal a közel 500 millió lejjel, amelyet eddig az aviatika céljaira inkasszáltak?

Nemcsak a levelekre, levelezőlapokra, kérvényekre és hivatalos aktákra kötele-

zően ragasztandó levélbélyegek bevételéről van itten szó. Ezenkívül sulyos összegek folytak még be az uccai gyűjtésekből, amelyeket évenként kétszer-háromszor is megismétel az aviatikai alap. Szó van továbbá az önkéntes aviatikai bélyegek ismeretlen helyre vándorolt bevételéről. A Calendarul határozottan állítja, hogy ezekből a pénzekből a tényleges aviatika legfeljebb egy hárommillió lejbe kerülő repülőgépet látott.

Mi történt a fennmaradó százmilliókkal? A repülőalapot egyideig a miniszterelnök ség kezelte, néhány hónappal ezelőtt pedig átadták a pénzek kezelését a hadügy-minisztériumnak. Az átadás suba alatt

történt, senki sem nyerhetett bepillantást a repülőalapot dzsungeljeibe. Minthogy ez az alap nem szerepel a költségvetésben, nem is esik a parlament kontrolja alá. Azt csinálnak vele, amit akarnak. Még Auboín is célzást tett a pénzügy-miniszterhez intézett levelében arra, hogy az alap kezelése körül szabálytalanságok történnek. A beavatottak különböző panamákról tudnak, illetéktelen célokra fordított milliókról, amelyek között Bibescu herceg afrikai repülésének 17 millió lejes költségei a legbiztosabb kiadási tételt képezik. A Calendarul ismételtelen és nyomtatékosan elszámolást követel.

Ismét a békeszerződések revíziójáról ír a külföldi sajtó

Az angol-francia barátsági szerződés előkészíti a talajt a revízióra. A „Volonté“ és a „Revue Belge“ feltűntestkeltő cikkei

Párizs, július 23. (Az Uj Kelet tud.) Pertinax, a neves francia publicista lapjának legutóbbi számában felveti a kérdést, vajjon az angol-francia barátsági szerződést nem-e fogják új interpretálni, mintha az tőpöt adna a revizionista agitációnak? A bukaresti lapok Pertinax aggodalmait nem tartották valószínűnek. A revízió kérdése azonban ismét felmerült a francia sajtóban. Ez alkalommal a „Volonté“ című lap kommentálja az angol-francia barátsági szerződést és a következőket írja:

„A versaillesi statusquo, vagyis a békeszerződések statusquoja talán soha nem állott oly közel a megszüntetéshez, mint most. Ha Franciaország és Anglia szövetséget kötöttek, ez nem azért történt, hogy nemet mondjanak a revízióval szemben, hanem hogy könnyebben és biztosabban mondjanak igent és hogy meghatározzák annak etappjait is. A megegyezés szövege világosan utal erre, amikor „a béke új szentesítéséről“ beszél, — amely új szentesítést, hogy teljes legyen, politikai és gazdasági téren egyaránt alkalmazni kell. Ha Franciaország göröcsösen ragaszkodott volna a multhoz, nem kellett volna szövetkeznie Angliával, amely elítéli ezt a multat.“

A „Volonté“ cikke hatalmas feltűnést keltett. Különösképpen az a kitétel, amely szerint Franciaország igennel válaszolna azoknak, akik a versaillesi statusquo megváltoztatását kérik. Ez a passzus annál is figyelemreméltóbb, minthogy a „La Volonté“ igen jól informált lap és közvetlen kapcsolatokat tart fenn a hatalom levő radikálisokkal. Wilian Martin, a Journal de Geneve főszerkesztője ugyancsak ezzel a kérdéssel foglalkozik a „Revue Belge“ hasábjain írott cikkében.

„Az összes európai problémák, — írja Wilian Martin — egyetlen pont körül központosulnak. Ez a pont a nép-

szövetségi paktum tizenkilencedik szakasza. (Ez a szakasz arról beszél, hogy a békeszerződések revízió alá lehet venni, de csak a népszövetség egyhangú szavazatával.) Legutóbbi beszédében Herriot kijelentette, hogy ha Németország garantálja, hogy semmieset re sem nyul erőszakos eszközökhöz, napirendre lehetne tűzni a tizenkilencedik szakasz módosítását, amely lehe-

tővé tenné a békeszerződések békés, a Népszövetség által közvetített módosítását.“

Az Adeverul legutóbbi számában közli a fentebbi két megnyilatkozást. A lap azonban hivatkozik arra, hogy Herriot az ellenében antirevizionista volt s nem tartja valószínűnek, hogy ezt a véleményét közben megváltoztatta volna.

Huszonhét személlyel felborult egy autobusz a Királyhágón

Egy utas meghalt a többiek között nagyobb sérüléseket szenvedtek. A hágón elromlott az autó fékje. A sofőrt letartóztatták

Cluj-Kolozsvár, július 23. (Az Uj Kelet tud.) A nyári hónapokban megszokott tömeges autobuszkirándulások következtében egyre sűrűbbeké válnak az autobuszszerecséltenségek. Néhány nappal ezelőtt a kolozsvári-dési autobusz borult fel és temette maga alá utasait, most egy nagyváradi autobuszt ért hasonló szerencsétlenség.

Pénteken éjjel a kolozsvári csendőrpáncsnokszághoz érkezett az első jelentés arról, hogy

a 942-ös számú nagyváradi autobusz a Királyhágón felborult és 27 utasát maga alá temette.

A szerencsétlenségről azonnal értesítették a bánffygyudi rendőrséget, mely kellő mentőcsapattal érkezett a helyszínre. Itt az összetört autobusz romjai alól az összegyűlt parasztkok már megkezdték a mentőmunkálatokat. Az autobusz 27 utasa mindannyian megsebesültek, közülük kettőt sulyos sérülésekkel szállítottak a bánffygyudi kórházba.

A soffőr, aki könnyebben sebesült meg, a bánffygyudi rendőrségen elmondotta, hogy amikor a Királyhágó csucsára értek,

az autobusz kézi és lábfeje felmondta a szolgálatot.

Az autobusz a meredéken rohanni kezdett lefelé. A soffőr, hogy az elromlott

fékek ellenére megállítsa az autobuszt, balra fordította a volánt.

Az éles fordulat következtében a kocsi felborult. A következő pillanatban huszonhét sebesült segélykiáltásai odacsúditették a környéken dolgozó parasztkokat,

akik azonban haldokolva húzták ki a romok alól Rosca György nagyváradi lakost. Roscát még egy, sulyosan sebesült utasával együtt a bánffygyuyadi közkórházba szállították.

Rosca azonban mire a kórházba értek, meghalt.

A többi sebesülteket a közkórházban részesítették első segélyben. Megállapítást nyert, hogy az autobusz Nagyváradról indult és Bologa községbe vitt kirándulót. A soffőrt a bánffygyuyadi rendőrség letartóztatta és átkíséri a kolozsvári ügyészségre.

— Borzalmas felhőszakadás és jégverés Svájcban. Bernből jelentik: Bazel környékén felhőszakadás nyomán megáradt patakok több helyen sziklaomlásokat idéztek elő. Több utszakasz félméteres víz alatt áll. Az Emmentalban jégverés pusztított. A galambtojás nagyságu jég között volt néhány csaknem kilós összefagyott jégtömb is. A mezőgazdaság kárai jelentékenyek.

A világ legjobb bora, s pezsgője a MOTT! Hazug, ki azt mondja, hogy ennél jobbat ivott!

„Maniu klasszikus magas galérijára támaszkodva Tisza Istvánt utánozta a miniszterelnökségen“

Ujabb részletek Jorga szenzációs röpiratából. Az uralkodó valamikor Mussolini szerepét szanta Argetoianunak

Bucuresti-Bukarest, július 23. (Az Uj Kelet tud.) Az alábbiakban folytatjuk Jorga professzor szenzációs brosurájának ismertetését. Az uralkodó visszatérése óta eltelt két év politikai történetét írta meg Jorga utólráhetetlen verével és újragírói érzékkel. Ebben a röpiratban, amely azonban egy politikai szempontjából éppugy utólráhetetlen baklövés is. Nem is szólva arról, hogy Jorga olyan inimitásokat tár fel, amelyeknek szellőztetését a miniszteri titoktartás esküje is megtiltja. Az előző két számban megírtuk: hogyan bukott meg két hónappal ezelőtt a Jorga-kormány.

Manoilescu kormányt buktat

A röpiratból megtudjuk azt is, hogy a mód, ahogyan a Mironescu-kormányt eltávolították és ahogyan Jorga hatalomra jött, ugyancsak ellenkezett az alkotmányos szokásokkal.

Manoilescu, aki a Mironescu-kormány tagja volt, már február 23-án elárulja Jorgának, hogy közeledik a likvidálás.

Manoilescu, aki ma egyszerű magánember, akkor olyan erős volt még, hogy megbuktathatta azt a kormányt, amelynek ő maga is tagja volt. Titulescut hazahívta az uralkodó. Megindultak a tárgyalások koncentrációs kormány alakítására. Jorga az első pillanattól kezdve ellenzi a koncentrációt. Titulescu végül megelégszik egy általa vezetett szakértői kormánnyal is. Az uralkodó azt kívánja, hogy ennek a kormánynak Argetoianu is tagja legyen. Maniu állást foglal Argetoianu ellen és kijelenti, hogy az ő parlamentje ebben az esetben nem támogatná a kormányt.

Az uralkodó megbízására Jorga felkéri Maniut. A nemzeti parasztpárt vezére éppen egy zajos pártvezetőségi ülésen van elfoglalva. A beszélgetés között tük igen rövid. Maniu kijelenti, hogy

Argetoianu egy megbízhatatlan és kihívó magatartású ember, akivel nem hajlandó együtt dolgozni.

„Imponáló ez a konokság“ — jegyzi meg Jorga —, aki visszatér a királyi palotába, hogy letegye az esküt, mint a Titulescu kormány miniszterelnökhelyettese s hogy közölje missziójának megújulását. Titulescut feltűnően idegesen találja. A király megkéri, hogy várjon a palota halljában öt percet, Titulescuval akar előbb beszélni.

Az öt percből félóra lesz. Titulescu idegesen távozik, a marsall Jorgát szólítja. Az uralkodó közli vele, hogy miniszterelnökké nevezi ki. Sőt a kormánylista is készen van már: Jorga csak Hamangiu és Ionescu-Sisestí kinevezését érheti el.

Ezek voltak a körülmények, amelyek között Jorgából miniszterelnök lett. Nem kevésbé érdekes a brosurának az a része is, amelyben Jorga az uralkodó visszatérése után közvetlenül következő időről beszél. Emlékeztet, hogy a tarnaisták a visszatérő herceg királyá kiáltása mellett foglaltak állást, Maniu

és az erdélyiek viszont azt akarták, hogy lépjen be a régenstanácsba.

Az uralkodó koncentrációs kormányt akart, de Prezan tábornokot, aki a megbízást kapta, hűvösen fogadták a liberálisok. Erre szó nélkül visszaadta megbízását, a Maniu-kormány visszatért a hatalomra. A miniszterelnökségi palotában Maniu klasszikusan magas galérijára támaszkodva, budapesti mintaképp, Tisza Istvánt utánozta. Madgearu akít akarata ellenére a földművelésügyi terepéhez helyezték át, miután a király tudta, hogy milyen magatartást tanúsított azon az éjjelen, amikor senki sem látott és mégis minden kiderült — folytatta ideológiai terveivel való játékait és nemzetközi konferenciákat kezdeményez.

Az üzletek egymást érik: a parlament megszavazza a Stewart-szerződést, a telefonon az amerikaiak lesznek urra.

Nehéz atmoszférában megy a nemzeti parasztpárti parlament 1930 júniusában

nyári vakációra. Az uralkodó is érzi ezt az atmoszférát. Mintha hiányzana belőle az a magabizó lendület, amellyel két hónappal ezelőtt uralkodását megkezdte. Láthatóan ekésítik a francia sajtó támadásai is.

Argetoianu — a román Mussolini

Gazdasági ujjaépítési terveket kér a király. Többek között

Argetoianutól is, akinek az egykori trónörökös valaha Mussolini szerepét rezerválta.

Volt politikai társam azonban nem igen fűz nagy reménységet a jövőhöz. Két királyi audienciája sem mire sem bátorította fel.

Dr. Lupu, aki ugyancsak diktatúrát szeretne, arról panaszkodik nekem, hogy olyan palotában, amelyben katonatisztek az urak, az ő számára nincs nyitott ajtó.

Mária királynénak az a kívánsága, hogy továbbra is azt a szerepet játssza, amelyben csak a háboru idején tudott az országnak megbecsülhetetlen szolgálatokat tenni, csak fokozza a nyugtalan ságot. A hadseregben is elégedetlenség mutatkozik. En kötelességük teljesítésére figyelmeztetem a tiszteteket. Közben (1930 december) a parlament kiürül. A költségvetést december 23-án éjfélkor szavazzák meg, még pedig úgy, hogy

a képviselőket a rendőrség autói szállítják fel a kamarába.

Egy pittsburgi csillagjós szerint Amerikában a pénzügyi depresszió még négy évig tart és véres polgárháboruban fog végződni

London, július 23. H. Gordon dr. ismert pittsburgi csillagjós az amerikai asztrológiai szövetség Hollywoodban tartott konferenciáján bejelentette azt a jóslatát, hogy a pénzügyi depresszió az Egyesült Államokban még négy évig fog tartani és 1937 folyamán véres polgárháboruban fog kulminálni. A konferen-

cián résztvevett asztrológusok ellenőrző számításai szerint — mint a newyorki lapok írják — a jóslatot komolyan kell venni. A newyorki sajtó megjegyzi, hogy a komor jóslatban egyetlen reménysugarat megcsillagotató rész az, amelyben kilátásba helyezi Gordon a sör és a könnyűberok forgalmának szabaddátételét.

KÖZGAZDASÁGI

Békekisérletek a román-cseh gazdaság háborúban

Clearing-egyezmény kötését javasolja a román kormány

Bucuresti-Bukarest, július 23. (Az Uj Kelet tud.) Azokkal a megszorításokkal kapcsolatban, amelyekkel a csehszlovák kormány a román kivitellel szemben élt, a román kormány olyan irányu tárgyalásokat kezdett, hogy ne csak a jelenlegi ellentéteket simítsa el, hanem Csehszlovákiával a jövőre vonatkozólag is meg-

felelő gazdasági együttműködésre vonatkozó ajánlatot tehessen.

A román kormány konvenciót akar kötni Csehszlovákiával a román-cseh áru cserét illetően és amennyiben lehetséges, olyan clearing-szerződést fog kötni Csehszlovákiával, amelyet Ausztriával már megkötött. Amennyiben a kísérlet sikerül,

A Nagyváradon fennálló zsidó liceumba,

gimnáziumba és társulati kereskedelmi iskolába járó zsidó vidéki növendékek a legmegfelelőbb elhelyezést nyerhetik a negyedik éve fennálló

NAGYVÁRADI ZSIDÓ FIU-INTERNÁTUSBAN

Szigoruan kóser ellátás, tanulmányi felügyelet. Olcsó díjak. Prospektust kívánatra küld az igazgatóság, Oradea, Str. Delavrance 17.

Ez a rezsím nyilvánvalóan haldoklik. A monarchikus restauráció, éve szegénységben, nyomorúságban és bizalmatlanságban záródik le.

A király és Maniu

Ezután elmondja Jorga, hogyan bukkott meg a Mironescu-kormány és hogyan került ő hatalomra. Színajában Ileana heregnő esküvőjére készülődnek.

„Julius 23-ka. Kérem az uralkodót, hogy az ajándékok átnyújtásánál ne legyen túlságosan kedves Maniival és az ő embereivel szemben. Nem miattam, aki parancsszóra lettem miniszterelnök és bármikor hajlandó vagyok távozni, de

nehogy azt higgyék, hogy a király kapitulált a legmerészebb politikus előtt.

A király azt válaszolja, hogy mértéket fog tartani. Minden esetre szeretne jó kapcsolatokat fenntartani a pártokkal, amelyekre még szüksége lesz. Azt felelem, hogy minden három hónapban kormányváltozás nevéssé teszi az országot.

A továbbiakban elmondja Jorga, hogy az esküvőn a király feltűnően figyelmes volt Maniival szemben. Goga sértve is érzi magát és azt mondja Jorgának, ha a király csak azokra ügyel, akinek érzelmeiben nem biztos, hová fogunk jutni.

A brosurá további részét, amelyben Jorga egyéves kormányzásának tragikus történetét mondja el, legközelebbi számunkban fogjuk ismertetni.

Halliburton:

Újra felfedezem Délamerikát

Munnecke:

Hagenbeck munkában

Andrews:

A sarkoktól az egyenlítőig

Seabrock:

Harcos beduinok között

Greenhorn:

Három világrész csavargója

Egy kötet ára Romániában L. 55

ugy minden remény meg van arra, hogy a cseh és román export-import forgalom is olyan előnyöket fog biztosítani a román kereskedelem számára, mint amint kétségtelenül biztosít az osztrák-román kliringegyezmény.

HOSSZ A BUKARESTI GABONAPIACON tovább tart az árak szűkülése. Bukarestben a belföldi fogyasztásra a búza 30.000 lejért vásárolták. Másutt az országban is kedvező az áralakulás, a terméskisérletek ellenben nem a legkedvezőbbek és ebben az évben sokkal kevesebb buza lesz exportálható, mint eddig.

Felfüggesztett pénzügyigazgatók. Bukarestből jelentik: Közölték, hogy a pénzügyminisztérium egyes pénzügyigazgatóságoknál vizsgálatot rendelt el a nyugdíjak protekciós kifizetése miatt. A vizsgálatok eredményeként Moldoveanu vaslui megyei pénzügyigazgatót Praha megyébe hasonló minőségben helyezték. Ugyancsak erélyes ankét folyik Covorlui megyében, ahová a pénzügyminisztérium inspektort rendelt ki.

Kanada az ottawai konferencián preferenciákat fog ajánlani Angliának. Londonból jelentik: Az ottawai birodalmi gazdasági konferencia érdeklődéssel várják a kanadai kormány előre bejelentett ajánlatának előterjesztését, amelyben preferenciákat fognak Angliának nyújtani. A konferencia megalakította fő- és albizottságait.

Még mindig nem érkezett meg Bukarestből az orvosi szakvélemény Rusu városi főszámvevő rejtélyes halála ügyében. Három héttel ezelőtt küldte fel a kolozsvári ügyészség Rusu főszámvevő mérgezési ügyében a szakvélemény megformálására szükséges belső tetszeteiket. A szakértői vélemény ennek ellenére még mindig nem érkezett meg Kolozsvárra. Így a Rusu-ügy nyomozása nem folytatható, mert a kolozsvári orvosi szakvéleményt az ügyészség csak informatív jellegűnek tekinti. Ertesüléseink szerint az ügyészség megsürgeti a vegyvizsgálatot a bukaresti orvostani intézetnél.

Tennis, vízilabda, rúlisztika, futball

Göncz Lajos: A teniszjáték. Kezdeti előszavával, számos képpel, második kiadás 96 Lei, Bánó, Bárány, Köszegi, stb.: Vízilabda lexikon, 96 Lei. Zubor: A kezdő turista, 48 Lei. Schlosser: A modern futball, 84 Lei. Vadas: Sportolás, szépség, egészség, 54 Lei. Lepagenál Kolozsvár. Postán utánvéttel portóval, vagy beküldve portómentesen.

VASÁRNAP

A Vossisc dalmi főbi sara

Berlin, júli 23. feltizenegykés nyilvános a típusai főbírósg ülés hogy a portos kinevezés távolítására leg alkotmányos. A főbírósg nyitkozott Triebirodalmi valamint G közigazgatás foglaltak h iratok ism majd az el képviseleje hogy az it el a birod kinevezett korlátsót. bíróságot, mány 48-ik törvényeselt mazta-e. T vényssék e per tárgya jellegese tárgyalás el és itélet hétfőn fog

Berlin, júli 23. parancsnok helyezett B nőkhelyett letartóztat főnök azon ban mara ellenállásr viselőit a intézkedés tatták Pr nokot és Anker Re is, aki egy nagy.

Papen délben Str egyen a nek általa pályaudvar erre a cél tiatüntetés azonban e téssel vál a junker Papen színhelyét detét ve ebédszünet tatták, a órákban Berlin, dalmi főbi

A timi dalmi isk nos jogua A zsidó

az évek kóse Elegend részére is Inter Erdéklő igazgatós terna tul

A lipcsei főtörvényszék csak hétfőn hozza meg döntését az elmozdított porosz kormány fellebbezése ügyében

A Vossische Zeitung szerint július 31-én véget ér az ostromállapot Poroszországban. Bracht birodalmi főbiztoshelyettes szerint az ostromállapot elrendelése csak a polgárháború megakadályozására szolgál. Stuttgartban megkezdődött a tartományok miniszterelnökeinek értekezlete

Berlin, július 23. Szombat délelőtt fél tíz órákor óriási érdeklődés és teljes nyilvánosság mellett kezdődött meg a lipcsei főtörvényszék, illetőleg állam-bírószék ülése, amelynek az a feladata, hogy a poroszországi birodalmi főbiztos kinevezése és a porosz kormány elmozdításának alkotmányossága, illetőleg alkotmányellenessége ügyében döntsön. A főtörvényszék ülést dr. Bumke elnök nyitotta meg és a bíróság tagjai között Triemer, Schwalbe és Schmitz birodalmi törvényszéki főtanácsosok, valamint Günbel, Müller és Streigler közigazgatási bírósági főtanácsosok foglaltak helyet. A tárgyalás az ügyiratok ismertetésével kezdődött meg, majd az elmozdított porosz kormány képviselője arra kérte a bíróságot, hogy az ítélet meghozataláig is tartsa el a birodalmi főbiztos és az általa kinevezett személyeket hivataluk gyakorlásától. Majd arra szólította fel a bíróságot, bírálja el, hogy az alkotmány 48-ik szakaszát Papen kormánya törvényesen vagy törvénytelenül alkalmazta-e. Több felszólalás után a törvényszék elnöke kijelentette, hogy a per tárgyát képező ügy fontos államjellegére való tekintettel a bíróság a tárgyalás folytatását hétfőre halasztja el és ítéletét, illetőleg döntését is csak hétfőn fogja meghozni.

Ujabb letartóztatások

Berlin, július 23. A berlini katonai parancsnokság szombaton szabadlábra helyezte Heimannsberg volt rendőrfőnökhelyettesét, akit tegnap ismételt letartóztatottak. Enke helyettes rendőrfőnök azonban tovább is letartóztatásban maradt, mert állítólag fegyveres ellenállásra uszította a rendőrség tisztviselőit a Papen-kormány törvénytelen intézkedései ellen. Ugyancsak letartóztatották Preyer Reichsbanner-parancsnokot és elfogató parancsot adtak ki Anker Reichsbanner-parancsnok ellen is, aki egyébként szolgálaton kívüli őrnagy.

Stuttgartban megkezdődött a birodalom miniszterelnökeinek értekezlete

Papen kancellár egyébként szombaton délelőtt Stuttgartba érkezett, hogy részt vegyen a tartományok miniszterelnökeinek általa összehívott értekezletén. A pályaudvaron nehány, nyilván külön erre a célra mozgósított egyén, szimpátiatüntetést rendezett Papen mellett, azonban a tömeg nagyrésze ellentünettel válaszolt és hangosan abcugolta a junker-diktátort.

Papen a pályaudvarról az értekezlet színhelyére hajtatott, ahol rögtön kezdetét vették a tanácskozások. Rövid ebédszünet után a tanácskozásokat folytatták, amelyek még a késő délutáni órákban is folytak.

Berlin, július 23. Bracht dr. a birodalmi főbiztos helyettese a német rádió

A timisoarai fiúliceum, felsőkereskedelmi iskola és leánygimnázium nyilvános jogaik.

A zsidó iskolákkal kapcsolatosan működik

az évek óta fennálló modern

kóser fiúinternátus

Elegendő jelentkező esetén a lányok részére is szigorúan kóser

internátus nyílik meg

Érdeklődőknek prospektust küld az igazgatóság. Direcțiunea Liceului și Internatului Evreesc Timisoara I.

ban tegnap előadást tartott a poroszországi helyzetről. Hangoztatta, hogy az a feladata, hogy megvalósítsa pártokra való tekintet nélkül Poroszországban a közbiztonságot és a rendet.

Leszögezte, hogy alkotmányos eszközöket tartanak célra vezetőnek s arra fognak törekedni, hogy a július 31-i birodalmi gyűlési választások zavaró incidensek nélkül rendben folyjanak le.

Bracht felkérést intézett Poroszország népéhez, hogy őrizze meg nyugalmát és legyen segítségére az új rezsimnek a mindenki biztonságát szolgáló célok elérésében.

A Vossische Zeitung szerint az ostromállapot a választások napján, július 31-én megszűnik. Ezzel szemben a Temps szerint Németország szerda óta

politikai kaland színhelyévé vált. A krízis felidézéséért a kancellár viseli a felelősséget. A válság polgárháborúra, katonai diktatúrára, vagy épen a Hohenzollern-ház restaurációjára is vezethet.

Brüning élesen kritizálja Papent

Berlin, július 23. Hessen Nassau és Schleswig-Holstein nyugdíjazott kormányzósági elnökei és Kiel hasonló elbánságban részesült rendőrfőnöke panaszt tettek nyugdíjaztatásuk miatt a birodalmi törvényszéknél. Egyidejűleg Brüning Münchenben élesen kritizálta Papen kancellár legutóbbi poroszországi kormányzati lépéseit. Tegnap a Rote Fahne kommunista napilap megjelenését uszító cikkei miatt 5 napra betiltották.

Hüléses betegségek - nél, rheumatikus, köszvényes és ideges fájdalmaiknál a **Togal**-tabletták gyorsan és biztosan hatnak. Togal nagymértékben hűsít és baktériumölő, a bajt közvetlenül gyökerében támadja meg! Több mint 6000 orvosi vélemény! Egy kísérlet meg fogja győzni! Ragaszkodjék a Togal-hoz, nincs ennél jobb! Minden gyógyszerárban, Lej 52.-

Amerikában sem megy jobban a tisztviselőknek

Walker newyorki polgármester arra szólította fel Newyork város tisztviselőit, hogy önként mondjanak le egyhavi fizetésükről

Newyork, július 23. Walker newyorki polgármester köriratot intézett Newyork város 147 ezer alkalmazottjához, akiket arra szólított fel, hogy önkéntesen mondjanak le egyhavi fizetésükről, illetőleg menjenek egyhavi fizetés nélkül szabadságra. Ezáltal Newyork város 30 millió dollárt takarítana meg s így lehetővé válna, hogy a város ne

menjen csődbe. Walker a jövő hét folyamán szavazást fog elrendelni a tisztviselők között arról, hogy hajlandók-e meghozni Newyork városáért ezt az áldozatot, amire annál is inkább szükség van, mert ha a város csődbe menne, úgy a tisztviselők elveszítenék kenyerüket.

Vakok és holtak is szavaztak Jasimegyében

A képviselőválasztások két érdekes esete

Bucuresti-Bukarest, július 23. (Az Uj Kelet tud.) Jasi megyében a Podul Ilosei községben működő választási szekciónál a képviselőválasztások alkalmával érdekes eset történt. Ennél a szekciónál szavaztak Lungai község parasztjai. Az urna felbontása után Condeescu bíró, a szekció elnöke előtt jelentkezett egy Jon Mihaila nevű fiatal parasztleány és bevallotta, hogy egy halott választási igazolványával szavazott. Az elnök csakugyan meggyőződött arról, hogy Mihaila Jon egy évvel ezelőtt elhunyt Mihail Nicolae nevű paraszt igazolványával szavazott le. Vizsgálatot rendelt el, amelynek során állítólag az derült ki, hogy a parasztleány tévedésből jutott a halott

szavazóigazolványához. Jasi városában a George Asachi iskolában működő választási szekciónál nem kevésbé érdekes eset fordult elő. Itt egy vak választó jelent meg a szekció elnöke előtt. Iamandi bíró, a szekció elnöke a bizalmiak tiltakozására kijelentette, hogy a választási törvény egyetlen szakasza sem akadályozza meg a testi hiányosságokban szenvedőket a szavazásban. A vak választót tehát bevezették a szavazófülkébe, szavazólapot és pecsétet nyomtak a kezébe. A vak ember fejlett tapintási érzékével és az előre kapott utmutatások segítségével le is szavazott az általa előnybe helyezett listára.

Az első fecske: Bukarestben letartóztattak egy megvesztegető kiharót

Bucuresti-Bukarest, július 23. (Az Uj Kelet tud.) Egy fecske még nem jelent tavaszt és így nem lehet megállapítani, hogy az az esemény, mely tegnap játszódott le a munkaügyi minisztériumban, redszerváltást jelent-e vagy pedig

csak egy jóérzésű állami tisztviselő egyéni akciója volt. Tudvalevő, hogy Bukarestben a minisztériumi tisztviselők nem örövendenek a legjobb hírnévnek, különösen ami a korrupcióval szembeni ellenállóképességüket illeti. Éppen

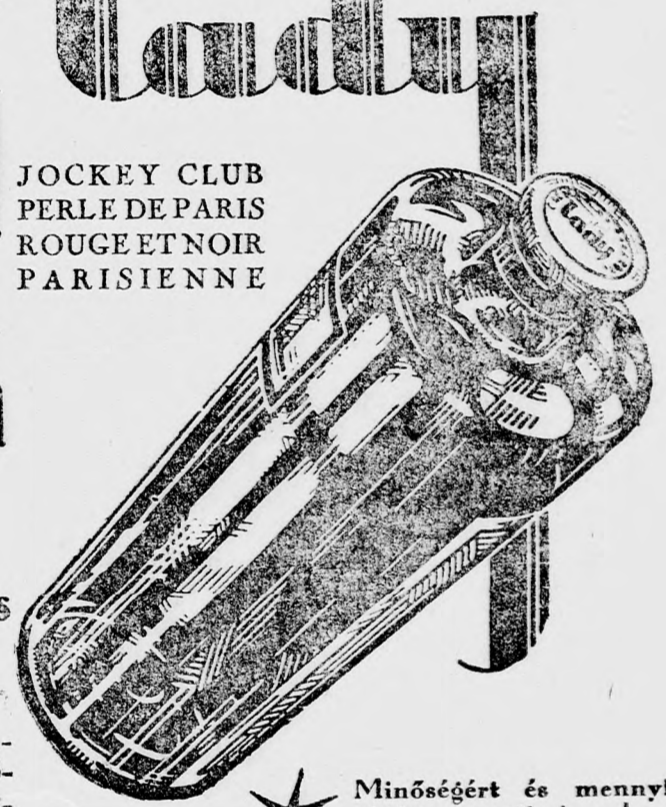
Ugyanaz a tisztaság, ugyanaz a bódító illat... semmi sem változott, csak

az ár

A nyersanyagok olcsóbbodása folytán Lady gyártmányait mindenki számára jutányos áron árultja!

Azon nők, akik csak a legjobbat vásárolják, amikor toalettkékekről van szó, a Jockey Club, Perle de Paris, Rouge et Noir és Parisienne különlöket most olcsó áron kaphatják. E csodás gyártmányok, amelyek az egész országban felülmúlhatatlan minőségűekről, szubtilis parfümjükről hírhírt kaptak, most még az olcsóság előnyét is nyújtják!

Vásároljon Lady gyártmányokat eredeti üvegekben, amelyek a garancipecsétet viselik. Csakis ezekben az üvegekben találja biztosan a csodás kölnivizeket abban a tiszta államban és olyan minőségben mint ahogy a gyárat elhagyták.

Minőségért és mennyiségért garanzálunk a lepecsételt üvegekben!

ezért a legnagyobb szenzáció erejével hat hogy a munkaügyi minisztérium egyik tisztviselője letartóztatott egy kiharót, aki egy idegen állampolgár tartózkodási engedélyét akarta meghosszabbíttatni.

Stefanescu tisztviselőt a minisztérium folyosóján megállította egy Carceanu nevű kiharó, aki pénzüsszeget ajánlott fel a tisztviselőnek, ha egy idegen állampolgár tartózkodási engedélyét illegálisan meghosszabbítja. Stefanescu elfogadta az ajánlatot, de ugyanakkor telefonon értesítette a rendőrséget az esetről. A detektívek a legjobbidőben érkeztek éppen akkor midőn Carceanu a kijárási díjat átnyújtotta Stefanescunak. Így Carceanu in flagranti érték megvesztegetés közben és azonnal letartóztatották. Stefanescu gesztusa nagy feltűnést keltett a minisztériumban. A megvesztegetőt átadták az ügyészségnek. Ezzel kapcsolatban a bukaresti lapok felhívják az illetékesek figyelmét arra, hogy különösképpen a munkaügyi minisztériumban valósággal nyüzögnek a kiharók.

— Franciaországban bemutatták az új Fahrman-repülőgépet, mellyel 15 kilométeres magasságba lehet emelkedni. Párizsból jelentik: Tusso-le-Nobleban bemutatták szakértőknek az új Fahrman-repülőgépet, amellyel 15 kilométeres magasságba lehet emelkedni. Külön készülékek gondoskodnak arról, hogy a motorok és a légesavarok az alacsony légnyomás mellett is megfelelően működésben tarthatók legyenek. A konstruktor a szakértői szemlén közölte, hogy a gép megépítésénél nem a sztratoszféra átkutatására gondolt, hanem arra, hogy a felsőbb légrétegekben a levegő ellenállása lényegesen kisebb s a repülőgépek nagy sebességet fejthetnek ki.

SZÍNHÁZ-FILM MŰVÉSZET

Bucsuzik a szintársulat

A kolozsvári színház 140 éves történetében nem volt küzdelmesebb, válságosabb évad, mint a mostani.

Ennek a küzdelmes, katasztrofális évadnak július 31-én vége lesz. A kolozsvári színház emberföltötti küzdelmellel megbirkozott azzal az orkánnal, amely száz és száz színházat elsepert.

A szintársulat tagjai Brassóból, ahol most igen nagy sikerrel játszanak, hazatérnek a jövő hét derekán, hogy elbucsuzhassanak a kolozsvári közönségtől.

Mindössze 4 napig fognak itt játszani színészeink, azután következnek a hosszú nyári szünet.

A négynapos bucsuelőadások műsorát hallatlanul változatosan, érdekesen állította össze a színház: Csütörtökön a Fehér ló című slágeroperett, pénteken a Három a kislány című Schubert operett, szombaton este Neményi Lili bucsuját a Lámpaláz című sikeres, csak fel-nötteknek való operett adják. Vasárnap pedig, a bucsu utolsó napján 3 előadást fognak tartani: Délelőtt a János vitéz, délután 6-kor az Alvinci huszárokat és este 9-kor a Mosoly országát adják.

Igen sok meglepetést ígérnek ezek a bucsuelőadások. Mindenekelőtt érdekes vendégjátékokat: Kiss Manyi, a magyar nyelvterület egyik legzenialisabb tehetséges szubrettje, a budapesti Belvárosi Színház ünnepelt tagja fog résztvenni az előadásokon. A Mosoly országában pedig Csermák Lajos fog vendéglépet fellépni. A szombati előadásokon emléklapot adnak minden jegy mellé. A vasárnapi bucsuelőadásokon albumokat sorsolnak ki és állandó szabadjegyet a szinkör-mozgó előadásaira.

A legnagyobb meglepetés azonban, hogy olyan olcsó helyárakat szabtak meg, amikre nincs példa a színházak történetében. A legdrágább jegy a vendégjátékok alkalmával is csak 50 lejbe kerül! Páholy 5 személyre 180 lej! De igen jó jegyek kaphatók már 40, 30, 20, 10, sőt 8 lejért is. Pénteken este, valamint vasárnap délelőtt még ennél is olcsóbb helyárakat állapított meg a színház.

Vasárnap reggel megnyílik a színház elővételi pénztára s az összes bucsuelőadásokra kezdi árusítani a jegyeket.

A Magyar Színház bucsuhete

Csütörtök este 9 órakor: Fehér ló. (Operettreprez. Kiss Manyinak, a budapesti Belvárosi Színház tagjának vendégjátéka. Neményi Lili, Ihász

Sportkurír

Szerkesztik: Dr. Erős Vilmos és Dr. Somodi András
Belső munkatársak: Eichner Andor és Horosz Béla
Fel. szerk. és kiadó: Dr. Somodi András

Saját tudósítók minden bel-
földi és külföldi sport-
centrumban

Megjelenik július 25-étől
minden hétfőn korán
reggel

és legalább 12 órával
megelőz minden külföldi
sportlapot.

Ára 5 lei

Előfizetés: 1/4 évre 55, 1/2 évre 110, egész
évre 220 lej. Szerkesztőség és kiadóhiva-
tal: Cluj-Kolozsvár, Str. Vlahuta 3., II.
em. 12.

100 cm. széles

Crep de Chine

minden
divat
színből

Lei 89

STEA Cluj, Regele Ferdinand No. 9. volt Judovics Lázár üzlet

Aladár, Tompa Béla, Putnik Bálint, Selmezi, Leóvey és Réthely föllépése. Rendkívül olcsó, nyári helyárakkal: Páholy 5 személyre 180 lej, I. rendű szölye 50 lej, II. rendű szölye 40 lej, támlásszék 30 és 20 lej, erkély 20 és 10 lej. Sorozatszám: 264.)

Pénteken este 9 órakor: Három a kislány. (A világhírű Schubert-operett reprice, új betanulással, új szerep osztással. Nagyon olcsó mozihelyárakkal. Jegyek ára: 30, 20, 10 és 8 lej. Páholy 5 személyre 120 lej. Sorozatszám: 265.)

Szombaton este 10 órakor: Lámpaláz. (Operettújdonosság csak felnőtteknek. Neményi Lili bucsuja Kolozsvár közönségétől. Kiss Manyi vendégjátéka. Rendkívül olcsó, nyári helyárakkal. Jegyek ára: 50, 40, 30, 20, 10 és 8 lej. Páholy 5 személyre 180 lej. A pénztár minden jegyhez a bucsuzó Neményi Lili autogramos arcképét is átadja. Sorozatszám: 266.)

Vasárnap délelőtt 11 órakor: János Vitéz. (Nagyon olcsó, a mozihelyárakkal is olcsóbb, matinéhelyárakkal. Páholy 5 személyre 80 lej, földszint 20 lej, erkély 10 lej, állóhely 6 lej. Sorozatszám: 267.)

Vasárnap délután 6 órakor: Alvinci huszárokat. (Utolsó vasárnap délutáni előadás. Rendkívül olcsó nyári helyárakkal. Sorozatszám: 268.)

Vasárnap este 9 órakor: Ünnepi bucsu előadás. Mosoly országa. (Az évad utolsó előadása. Az egész operettársulat bucsufellépése. Kiss Manyi, Csermák Lajos vendégjátéka. Karácsonyi Ili, Ihász, Tompa, Selmezi, Leóvey, Réthely bucsuja. Rendkívül olcsó, nyári helyárakkal. Páholy 5 személyre 180 lej, a többi jegy ára: 50, 40, 30, 20, 10, és 8 lej. A II. felvonás után sorsolás: 10 darab állandó szabadjegyet a Szinkör-Mozgó előadásaira, 50 darab díszes album a társulat legnépszerűbb tagjainak arcképével. Sorozatszám: 269.)

Szinkör-Mozgó műsora

Vasárnap délelőtt 11 órakor: Matiné! A rabszolgakirálynő. A főszerepekben Korda Mária és Beregi Oszkár.

Vasárnap d. u. fél 4, fél 6, fél 8 és este fél 10 órakor:
Monumentális filmatrakció: „A rab szolga királynő, hangos keleti történet 12 felvonásban, a főszerepekben: Korda Mária és Beregi Oszkár. Hangos kísérő műsor. Helyárak: 10, 20 és 30 lej.

Hétfőn fél 4, fél 6, fél 8 és este fél 10 órakor:

Keddén fél 4, fél 6, fél 8 és este fél 10 órakor:
Premier. A zsidó filmirodalom szenzációja: Vissza Palesztinába. Herzl Tivadar, a cionizmus megalapítójának regényes élete és az új-

A Kereskedelmi Hitelintézet R. T.

a szab. állami osztálysorsjárték föelárusítója

Cluj-Kolozsvár, Piața Unirii No. 20.

Az ősz folyamán kezdődő 2. sorsjátékra már most megindítja sorsjegyzetét a kibővített s ezért garanciaképes alélárusítókat keres a következő megyék jelentősebb városaiban és községeiben: Cluj, Someș, Sătmăre, Maramureș, Alba, Năsăud, Hunedoara, Turda, Sălaj, Fogarás, Trei-Scaune, Târnăva-Mare, Târnăva-Mică.

Ajánlatok az intézet igazgatóságának küldendőik.

Kolozsvári helyi ügynökök kerestetnek

kori zsidótörténelem legérdekesebb fejezetei 8 felvonásban. Rendes helyárak: 10, 20 és 30 lej.

Az Operák-Mozgó műsora

Vasárnap:

Kipróbálom az uramat, 2 órai pazar szórakozás. Főszereplők: Liane Haid, Fritz Schultz, Szőke Szakáll és Huszár Pufi. Előadások kezdete: Fél 4, fél 6, fél 8 és fél 10 órakor. Helyárak: 10 és 20 lej. Nincs külön repülő és segélybélyeg.

RÁDIÓ MŰSOR

Vasárnap, július 24.

Bukarest. 4: Zenekari hangv. Budapest. 9: Hírek kozmetika. 10: Egy házi zene. Utána időjelzés, időjárás, majd az Operaház zenekari hangv. Mozart, Schubert, Weber, Liszt, Strauss művei. 2: Gramofónhangv. 3: „Időszzerű kérdések a dohánytermelés körül”. 3.45: Szalon zenekari hangv. Utána időjelzés, időjárás. 5.30: Magyar nóták. Énekli Bodán Margit. 6.30: G. Kertész Ella és Goth Sándor előadestje. 7.30: Sporteredmények. 7.45: Magyar operák tánczeneje. 9.15: Időjelzés. 9.30: Énekhangv. Utána jazz. 11: Cigányzene.

Bécs. 5: Zenekari hangv. Berlin. 7: Hangjáték. Heiselberg. 7.25: Schubert dalok. Langenberg. 8: Katonaindulók. Stuttgart. 7: Balladák. Varsó. 8: Népies zene. lengyel zene-szerzőktől. Róma. 5: Ének és zenekari hangv. Prága. 7: Karének. 10.25: Jazz. Pozsony. 5.50: Gramofón. 6.15: Szór. zene. Brinn. 6: Operadalok. Oslo. 8: Hangverseny. Stockholm. 8: Katonazene. 10.15: Könyvnyű zene.

Párizs. 8.30: Kabarédalok. Svájci Aleman Ado. 6.30: Jazz. 8.30: Haydn: A patikus c. operája. Svájci Romand Ado. 7: Wagner: Siegfried II. felvonása. Toulouse. 8.30: Bécsi zene. 9.15: Katonazene. 9.45: Operaáriák. 10.45: Jazz. 11.15: Kedvence gramofónlemezek.

Hétfő, július 25.

Bukarest. 7: Kamarazene. 7.45: Hárfazene, román dalok. 8.15: Kamarazene. Budapest. 9.15: Katonazene. 11.15: Rádió ifjúsági felőrája. 12.05: Szimf. hangv. 4: Szalonzenekari hang. 4.45: Időjelzés, időjárás, hírek. 5: A háztartásról. 5.30: Hangv. Beethoven, Giordani, Rubinstein, Mozart, Rossini, Novák, Weiner művei. 4: Mesedélután 4.45: Pontos idő, időjárás, hírek. 5: Debussy és Ravel hangv. 6.15: Magyar modern líra. 6.45: Cigányzene. 7.45: Emlékest. 8.45: Zenekari hangv. Sramitz: Szimfonia D-dur, Beethoven: Egmont nyitány. Mendelssohn: Skot szimfonia. Utána 10.15: Időjelzés, időjárás, hírek, majd cigányzene énekszámokkal.

Bécs. 10.15: Jazz. Berlin. 8.30: Schubert: C-moll szimfonia. Langenberg. 10.50: Szórakoztató és tánczene.

Lipese. 8: Filharmonikus hangv. Varsó. 8: Rossini: Szzevillai borbély. Milano. 8.30: Operettelőadás. Róma. 8.45: Operett. Prága. 9.05: Dalok. Pozsony. 10.20: Cigányzene. Brinn. 6.15: Gramofón. Stockholm. 7.30: Könyvnyű zene. 9.55: Karének. Toulouse. 8.30: Harmonika zene. 10.45: Szólisták.

Svájci Romand Ado. 7.01: Gramofón. Svájci Aleman Ado. 9.45: Szór. zene.

HASZNOS TUDNI, hogyan SCHMIDTHAUER

keserűviz, gyorsan elhárítja a sok evéstől és ivástól eredő kellemetlen érzéseket. Utatitás minden palackhoz mellékelve **Kapható mindenhütt!**

APRÓ HIRDETÉSEK

ART. כשר
ERTESITÉS! Még rövid ideig a régi legelképzhetőbb olcsó árban szállítok frissen olvasztott nyári libazsirt, minden mennyiségben. FRIEDMANN SAMU Oradea, Str. Cuza Voda 6. Kérjen ajánlatot.

Üvegfalat ajtóval keresünk megvételre. „Sürgős” jellegre a kiadóba.

Intelligens zsidó árválynak ajánlunk gyermek mellé vagy háztartás vezetésére szerény igényekkel. Szíves ajánlatokat „Jó bánásmód” jellegre a kiadóba. Kér.

Jócsaládból való intelligens lány ajánlunk családnak gyermekek mellé ajálkodik. háztartásban is segédkezne. Vidékre is. Ajánlatokat „Szerény igény” jellegre a kiadóba kér.

Kiadó egyszoba konyha, speiz. Ugyan ott egy rollós kirkat ajtóval olcsón eladó. Calea Traian (Árpád ut) 55.

Augusztus elsejére kiadó. Regele Ferdinand (Wesselényi ucca) 23. Uccai két szoba fürdőszobás modern lakás. Uccai egyszoba fürdőszobás modern garzon. Udvari egyszoba konyha. Üzlethelyiségek irodának, raktárnak. Értekezni: telefon 510, vagy a házfelügyelőnél. Ugyanitt üzletportálok rollókkal, ajtók, ablakok eladó.

4 középiskolát végzett fiu tanulóknak felvételtíkoszt és szállással Eugen I. Ban Sibiu, divat, textil és rövidáru kereskedésében. Szombat és ünnepnapokon zárva.

Eladó 300 éves antik festmény híres festőtől. Cim a kiadóban.

Vallásos zsidó tanítónő állást keres iskolába vagy vallásos zsidó internátusban. Igényei szerények. Cim a kiadóban.

Eladó egy jó állapotban levő, világoskék plüss, tiszta ebédődivány és egy ebédőkéredenc. Str. Berthelot 25. (Eötvös ucca).

Keresek egyszobás konyhás lakást, lehetőleg a belvárosban, vagy annak közelében. Cimeket a kiadóba kérek.

Keresek Regele Ferdinand uton elegánsan berendezett (esetleg üres) két szoba, előszoba és fürdőszobás lakást. Cim: Calea Regele Ferdinand 127. Foxfilm.

Keresek megyeszékhelyre, esetleg egész területre bármily képviselőt. Garanciával rendelkezem. Cim „Szakképzett” jellegre a kiadóban.

Elsőrendű felsőrészkészítőt, teljes műhely felszereléssel, bevezetett bőruztetbe keresek. Fuchs Sătmăre, Bercsényi u. 51.

Zsidó lányt jobb házból könnyű háztartás vezetéséhez felveszek. Ullmanné. Andrány-palota Oradea.

Oradean jól bevezetett régi rövidáru engros üzlet, vezetés hiánya miatt átadó. Megkereséseket továbbít a kiadó hivatal.

Naponta frissen fejt kóser tehén- és bivalytej (házhöz szállítva is), valamint tejszín, tejföl, vaj és turó kapható Schwartz Ignácánál, Str. Filipescu (Szentlélek u.) 7. Ugyanott vegetárius koszt — kihordásra is — kapható. Csak megrendelésre.

HIREK

Sámuel

Melyik Sámuel? — kérdezi majd az olvasó a fenti cím láttára. Sietünk ki-jelenteni: a bibliai Sámuelról, a prófé-táról van szó, aki királyné kente fel Sa-ult, az első zsidó királyt. A londoni "Times" hasábjain ugyanis és dis-kurzus és heves hírlapi polemia indult meg a zsidó próféta körül.

Egy angol ur ugyanis levelet intézett a Timeshez, amelyben kritikai állás-pontját fejtette ki Sámuel próféta egyé-niségéről és történelmi szerepléséről. Szemére veti a prófétának, hogy nem gondoskodott utódokról, akik tőle át-vették volna a nép birájanak méltósá-gát és hogy zsarnok volt Izrael népe fölött, amely királyt kért magának, de ő nem okarta átadni az uralmat, ami-kor pedig felkente Sault királlyá, ös-zszecsüdült ellene. Mindezekből a levél szerzője azt a konkluziót vonja le, hogy Sámuel próféta nem volt tiszta jellem.

A levélre Bickersteth név alatt egy angol teológus válaszolt, ugyancsak a Timesben és élesen szembehelyezkedett a levélíró kritikájával és kifejtette, hogy a próféta megítéléséhez szükséges az ő politikájának megértése. Ennek a politikának megismertetésére a cikkíró idézi Arthur Penryhn liberalis teoló-gus könyvének egyik fejezetét, amely a következőket tartalmazza:

„Sámuel igaz államférfi volt, aki két korszak között közvetített és szabályo-zott. Az egész ó-testamentumból Sámuel az, aki a legnehezebben érthető meg. Sámuel a múlt és a jelen, a régi és az új között állott. Mindazok, akiknek olyan feladatokat kellett viselniük, mint Sámuelnek, meg nem értéssel találko-znak kortársaik részéről. Támadják őket, mert messze mennek és támadják őket, mert nem mennek elég messze. Vádolják őket, mert sokat mondanak és vádolják őket, mert keveset beszél-tek...”

A teológiai vitát élénk érdeklődéssel kíséri az angol közvélemény és a vitá-hoz előreláthatólag még sokan fognak hozzájárulni.

A braziliai kormánycsapatoknak nem sikerült döntő csapást mérniük a forradalmi csapatokra. Newyorkból je-lentik: Délbraziliában a kormánycsapa-tok elkeseredett harcok után visszahídi-tották a felkelőktől Porto Allegret. Még nem sikerült döntő jelentőségű csapást mérni a forradalmárok csapataira. A kormánycsapatok harcok közben előnyo-mulnak.

Szilágyi Adolf zsidó internátusa. Az ország kipróbáltan legjobb, legol-csőbb, legmodernebb fiuinternátusa a nagyváradi Szilágyi Adolf tanár vezeté-se alatt álló nevelőintézet. Aki fiát min-den tekintetben jól ellátottnak akarja tudni, föltétlenül ebbe az intézetbe he-lyezze el.

Színházi hajó, Berlinből jelentik: Ismeretes, hogy a Dora, más néven Pro Arte nevű német színházi hajó egyrésze nemrégiben elégett. Egy német társaság most új színházi hajót építtetett, ame-lyet Thalia névre kereszteltek el. Az uszó színház nagyszerű művészi együt-te sével minden német kikötővárosba ellá-togat, sőt vendégszerpelni fog a na-gyobb európai kikötőkben is.

A reichstadti herceg halálának szá-zadik évfordulója. Bécsből jelentik: Tegnap volt a reichstadti herceg halála-nak századik évfordulója. A kapucinu-sok sirboltjában tartott gyászünnepen sokszázan vettek részt Franciaország-ból is Ott volt az ünnepségen a diplo-máciai kar számos tagja. Napoleon fia-nak koporsóját elborították a koszorúk, de ezeket küldők nem a reichstadti her-cegnek, hanem a római királynak és Na-poleon fiának szóló jelzéssel látták el.

Jelentékeny, de nem katasztrófális Jugoszláviában a gabonaroszda által okozott kár. Belgrádból jelentik: A ju-goszláv földmivelésügyi minisztérium cáfolja azokat a külföldön terjesztett hí-reket, amelyek szerint a gabonaroszda olyan mértékben tette volna tönkre a ju-goszláviai termést, hogy az ország beho-zatalra szorulna. A minisztériumhoz be-érkezett jelentések szerint a rozsdaká-rok tényleg igen jelentékenyek, de csak arról lehet szó, hogy kevesebb készlet fog exportálásra rendelkezésre állani.

3 uccai emeleti, modern parkettes szobák, fürdő, előszoba, konyha augusz-tus hó 1-ére kiadó Széchenyi-tér 37. sz. alatt. (Rosenzweig-ház)

Cemenhabarcsba fojtották a hir-hedt newyorki banditavezért. Newyork-ból jelentik: A newyorki bünyügyi rend-őrséget hajmeresztő kegyetlenséggel végrehajtott gyilkosság foglalkoztatja, melynek áldozata Abe Wagner, a hir-hedt banditavezér, akinek a Lindbergh bébi elrablásában is szerepe volt. Egy héttel ezelőtt az East River alsó folyá-sánál egy hordó alakú betontömböt ve-tett partra a víz. A betontömb az ütő-dések folytán szétmállott és a tömb bel-sejéből Abe Wagner holtteste került elő. A rendőrorvosi vizsgálat megállapításai szerint, amit a nyomozás egyéb adatai is alátámasztanak, Wagnert ellenséges banditák tették el láb alól, még pedig egy hordó cement habarcsba fojtották. Miután a cement a holttest körül meg-keményedett, lefejtették róla a hordó-dongákat és a borzalmas tartalmu be-tontömböt az East Riverbe dobták.

Gyengélkedés idején, különösen ha a rosszullétet szorulás fokozza, a természe-tes „Ferenc József“ keserűvíz fájdalom-mentes székürülést és kielégítő emésztést hoz létre. Híres nőorvosok a legnagyobb elismerés hangján írják a valódi Ferenc József vizről, mert ez a kritikus korban is hosszabb időn át alkalmazható, anélkül, hogy káros eredménye változ-nék. A Ferenc József keserűvíz gyógyszer-tárakban, drogériákban és fűszerüzletek-ben kapható.

Rég vágyott már arra Ön és min-denki, akit érdekel a sport, hogy komoly, nívós belföldi sportlapot kisérje figye-lemmel a sportvilág életét és fejlesse sportismereteit. Végre teljesül a kíván-sága. A legismertebb és legelismertebb sportújságírók és sportírók tollából lát-napvilágot e hó 25-én és azután minden hétfőn hajnalban a Sportkurir. Szerkesz-tőség és kiadóhivatal: Cluj-Kolozsvár, Str. Vlahuta 3., II. em. 12.

Szülők figyelmébe! Augusztus 1-én gyakorlati kurzust nyitok II.—III. osztályt végzett elemisták részére. Gyakorlás na-ponta 8—10.ig. Díjazás minimális. Je-lentkezni lehet jul. 31-én Rosenberg Margit tanítónénál Str. Berthelot 8. sz., elemi iskolában.

Amit nem tud mindenki! Eddig ugy-látszott, hogy áthidalhatatlan akadályok-ba ütközött az olyan fájdalomcsillapító szer előállítására, amely gyors hatása mel-lett egyben tartós eredményeket is ér el. A gyógyszerészet terén és sok betegen végzett beható kísérletek és tanulmányok alapján sikerült végre Togal név alatt olyan gyógyszert előállítani, amely meg-bizható és tartós hatás mellett a szer-vezetre nézve teljesen ártalmatlan. A Togal-tabletták használata nagyszerűen bevált csúszós és köszvényes fájdalmaknál, fejfájásnál és hülésből származó meg-betegedéseknél.

MEGHÍVÓ

Az erdélyi és Bánáti Kereskedelmi Utazók Egyesülete Oradea ezuton hozza tudomására az összes érdekelt kártár-saknak, hogy f. évi július hó 31-én, va-sárnap d. e. fél 11 órakor a „Metropol“-kavéház különtermében propaganda gyű-lést tart és a napirend fontosságára va-ló tekintettel kéri, hogy ezen a gyűlé-se a t. kartársak minél számosabban je-lenjenek meg. Az elnökség.

A Román Állami Osztály-sorsjáték

Augusztus 10-től szeptember 16-ig

az alábbi nyereményeket sorolja ki a játékosoknak:

Egy jutalom

1 nyeremény	5,000.000 lei
1 nyeremény	5,000.000 lei
1	3,000.000 lei
1	2,000.000 lei
1	1,000.000 lei
1	750.000 lei
1	500.000 lei
2	300.000 lei
3	200.000 lei
4	150.000 lei
5	100.000 lei
6	75.000 lei
7	60.000 lei
8	50.000 lei
9	40.000 lei
10	30.000 lei
20	25.000 lei
50	20.000 lei
100	15.000 lei
200	12.000 lei
300	10.000 lei
500	8.000 lei
1770	7.000 lei
27.200	5.500 lei
30.200 nyeremény és egy jutalom összesen:	149,600.000 lei

Lei 195.870.000

A nem játszott vagy a játék megszakítása következtében visszamaradt és az egyes főárusítóknál esetleg még kapható sorsjegyek árára a következők: fél sors-jegy: 2500 lej; negyed sorsjegy: 1520 lej; nyolcad sorsjegy: 625 lej.

FŐELÁRUSÍTÓ:

**Banca Iliescu S. A. & Co.,
Dr. N. Ligethy Cluj,**

Strada Regina Maria No. 42.

A nyert összegekért nem kell Bukarestbe mennie, tekintet nél-kül az összeg nagyságára a nyereményeket a Banca Iliescu S. A. pénzügyintézet Clujon fizeti

Főelárusító:

Kereskedelmi Hitelintézet R. T.

Cluj—Kolozsvár, Piata Unirii (volt Mátyás király-tér) No. 20.

Szabályosan felakasztotta magát egy majom. Londonból jelentik: A chesteri állatkertben egy ugynevezett rhesusi fajtájú szent majom öngyilkosságot kö-vetett el. Egy hat láb hosszú kötél egyik végét a kalitkájában levő rudra kötötte, a másikat nyakára hurkolta s hirtelen leugrott a rudról. A hurok eltörte nyagcsigolyáját, azonnali halált idézve elő.

Szabaddalra helyezik a felségsér-téssel vádolt Oanea volt liberális szená-tort. Mint annakidején az Uj Kelet meg-írta, Oanea volt liberális szenátort a ko-lozsvári ügyészség börtönéből a kliniká-ra szállították, ahol kezelés alatt áll. A klinikán töltött vizsgálati fogságot Oa-nea arra is felhasználta, hogy gyomor-bántalmait kigyógyítsa. Oanean a na-pokban könnyebb természetű operációt hajtottak évre, ami miatt még egy hé-

tig az ágyat fogja őrizni. Így Oanea még az esetben sem kerülne „levegőre“, ha a vizsgálóbíró el is rendelné szabad-lábrahelyezését. Erre a szabadlábrahe-lyezésre minden nap számítani lehet, mert a vizsgálóbíró véleménye szerint a letartóztatás azért történt, mert Oanea propagandája a közrendre volt veszé-lyes. A választások után ez a veszély elmúlik, azzal, hogy Oaneanak nem lesz alkalma királyellenes propagandára. Így minden jel arra mutat, hogy a köz-ségi szenátorválasztások után Oanea szabadlábrakerül.

A szovjet egyik őrhajója japán ha-lászhajókra tüzelt. Londonból jelentik: A szibériai keleti partvidék közelében Permskaja magasságában a szovjet egyik őrhajója tüzelés alá vett két ja-pán halászhajót. A lövedékek 3 embert életveszélyesen megsebesítettek.

Püspök-fürdői rádiumos iszap és moor
fürdők üzembe
Reumáját, ischiást, izületi és idegyulladását, köszvényét trombozist meggyógyítja.
Ez a orvos vezetése alatt álló, rádiumos iszap és moor fürdő és pakolás használata. Erősen redukált árak, visszautazásnál 50 százalékos vasúti kedvezmény. Menetjegy Baile Episcopesti állomásra váltandó.

UJ KELET *Legújabb hírek*

Augusztus 30-ig fog tartani a parlament rendkívüli ülészsaka

Még mindig vajudik a kormány- utódlás kérdése: valószínűleg Vaida marad a miniszterelnök

Bucuresti-Bukarest, július 23. (Az Uj Kelet tud.) Az Adeverul a választásokkal kapcsolatban megállapítja, hogy az utolsó hetek politikai eseményeinek a választás is kisebb fontosságú etappja volt, mint a kormányutódlás kérdése. Teljesen nyitott kérdés, hogy ki fogja átvenni Vaidától a kormányt.

Maniu Bukarestben közölte pártjával, hogy nem vállalja a miniszterelnökséget.

Vaida mandátumát mindazonáltal nem lehet véglegesnek tekinteni, mert Maniu azt óhajtja, hogy Mihalache legyen a miniszterelnök. Ezzel szemben a király minden valószínűség szerint mégis Vaidát látná szívesebben. Ami a kormánypárt parasztpárti szárnyát illeti, nagy jelentőséget tulajdonítanak a tárgyuji találkozásnak, amelyen, mint ismeretes, Mihalache, Mirto és Junian folytattak megbeszéléseket.

Mihalache és Mirto látogatása csak azt a célt szolgálta, hogy Junian a kormányban való részvételre rábírja.

Nem sikerülhet a koncentráció

A másik kormánylehetőség a tiszta nemzeti parasztpárti kormányon kívül a koncentráció lenne, ami azonban elképzelhetetlen olyan parlamentben, melyben ennyire kiélezett ellentétek vannak. A választások az egyes pártok közötti ellentétet annyira kimélyítették, hogy Titulescu kísérlete meghiusultnak tekinthető. Ami a nemzeti parasztpártot illeti, itt két irány domborodott ki.

1. Azonnal a nemzeti parasztpárt első garnitúrája vegye át a kormányt és váltsa meg a párt programját.

2. Egvelőre ideiglenes kormányt alkossanak és csak a konjunktúra javulása után lépjen frontba a párt elitgárdája Maniával az élén.

Az első kormánykombináció

A pártban egyébként az az álláspont, hogy amennyiben Maniu nem vállalná az elnökséget, úgy Vaida maradjon meg a kormány élén. Miután azonban Junian nem sikerült meggyőzni, így Popovici Mihály sem fog résztvenni az új kormányban és ekkor politikai körökben biztosra veszik a kormány következő összetételét:

Popovici Mihály a kamara elnöke,
Vaida miniszterelnök,
Mironescu pénzügyminiszter,
Titulescu külügyminiszter,
Madgearu földművelésügyi miniszter,
Mirto ipar és kereskedelmi miniszter,
Lugojanu közlekedésügyi miniszter,
Mihalache belügyminiszter,
Hatiegan igazságügy,
Condescu hadügy.

Alminiszterek megmaradnának Tilea a miniszterelnökségen, Gafencu a külügy minisztériumban, Crisan a pénzügynél.

A rendkívüli ülészsak programja

A Lupta szerint a parlament ülészsaka augusztus 30-ig fog tartani, akkor kez

Halálra ítélem! 68 lelért

Bűnügyi regény, de egyben klasszikus remekmű. A tépelődő lelkű, kutatószellemű újságíró izgalmas halálküzdelmének mesteri rajza. Az Athenaeum 68 Lejes sorozatában. Egyenként 250—400 oldal. Fehér papír, vászonkötés. A világbirodalom remekei propaganda kiadásban. Postán utánvétellel, előre fizetve franco küldi Lepage Cluj. Kérje a teljes sorozat prospektusát.

Az Epoca szerint Goga pártja a vascárdával akar fuzionálni. Titulescu lesz a parlament megalakulása után a következő kormány külügyminisztere

dődik majd a nyári vakáció. A 30 napos ülészsakot az igazolási vita fogja bevezetni, amely remélhetőleg nem fog 2 hétig tartani, mint az előző kormány alatt, mert most nincs annyi panasza oka az ellenzéknek, mint volt Argetoianu választásai után. Ezután az új kormány megalakulása fog következni, ami szintén igénybevesz majd néhány napot.

A felirati vita

Erre megindul a felirati vita és ezt követi az új kormány programjának vitája. Ez a vita hevesnek ígérkezik ugyan, de nem lesz túlságosan hosszantartó, részint a nagy meleg miatt, részben amiatt, mert egy homogén, erős többséggel szemben heterogén, széteső ellenzék áll, amelynek tagjai között olyan ellentétes pólusok vannak, mint Duca és Bratianu György, Goga és Averescu, Cuza és Codreanu és mások. Néhány sürgős törvényjavaslat is

sorra fog kerülni és mindezzel végezni lehet és fognak augusztus végéig.

Az álláshalmozási törvény végrehajtása

Bucuresti-Bukarest, július 23. Az állás halmozási törvény végrehajtási utasítása értelmében tudvalevően július 14-ig kellett a tisztviselőknek bejelenteniük, hogy két vagy több fizetést huznak az államtól és milyen minőségben. A terminus lejártával a pénzügyminisztérium megkezdte a vonatkozó listák végleges összeállítását és egyben intézkedni fog, hogy a jogtalanul felvett összegeket az illetők visszafizessék az államnak.

A Vascárda fuzionál Gogával?

Az Epoca szerint Pangal volt sajtóminisztert Lisszabonba nevezik ki Románia meghatalmazott miniszterének.

Az Ordinea Noua szerint a Vascárda fuzionálni fog a Goga-féle nemzeti agrár párttal. Ez a hír fantasztikusnak látszik.

A gazdasági politika balratolódásával van összefüggésben az olasz kormány átszervezése?

Róma, július 23. A lapok behatóan foglalkoznak azzal a külföldi híreszteléssel, hogy a kormány átszervezése az olasz gazdasági politika balratolódását készíti elő. A sajtó hangoztatja, hogy Mussolini

fiatal politikai erők kiképzését tüzte ki célul s ezért munkatársait nemcsak akkor cseréli ki, ha hibát követnek el, hanem amikor évek hosszú szolgálata után lendületükből veszítettek.

Öt hónapi tanácskozás után a leszere- lési konferencia semmi eredményt nem ért el

London, július 23. A Times a leszere-
lési világkonferencia szünet előtti ülés-
szakának eredményeivel foglalkozva ki-
fejezésre juttatja azt a csalódást, amely-
lyet a világ közvéleménye érez a sovány
eredményekkel szemben. Öt évig tanács-
kozott a leszerelés előkészítő bizottság
s több, mint öt hónapon a világkonferen-
cia s mégis alig tudnak a leszerelés te-
rén jelentős előrehaladást felmutatni.

A leggyengébb pontja a határozatnak a fegyverkezési egyenlőség meg nem való-
sítására, amelynek folytán még mindig
fennáll a mélyreható különbség az euró-
pai győző és legyőzött államok között,
ami eddigre feltétlenül megszüntetendő
lett volna. A lap hangoztatja annak
szükségességét, hogy ezt a kérdést a
francia-angol bizalmas egyezmény szel-
lemében végre igyekezzenek megoldani.

Megpeticionáltak a mandátumok elosztását

Bucuresti-Bukarest, július 23. Dobres-
cu Aurél, Sauciu Saveanu, dr. Boila
Zakariás petíciót nyújtottak be a köz-
ponti választási bizottsághoz a fogara-
si, storojineti és csikmegyei mandátu-
mok felosztása ellen. Különösen dr. Boi-
la kontesztációja érdekes. Rámutat ar-
ra, hogy a választási törvény nem tar-
almaz pontos előírást arra az esetre,
ami vele is történt, ha t. i. az ellenzéki
pártok számarányai alapján valamely
megye összes mandátumait elveszik és
így a győztes párt nem kap e megyék-
ben mandátumot, noha viszonylagos
többsége volt és például Csikban két-
szer annyi szavazatot kapott, mint az
Averescu-párt, amely ott mandátumhoz
jutott. A törvény intenciója, hogy min-
den párt mandátumhoz jusson ott, ahol
viszonylag a legerősebb, de ezzel az
intencióval ellentétben, ha ezt úgy vizsgál-
keresztül, hogy egy, az illető megyében
még erősebb párt rovására történik,
mert akkor ennek a megyének bizonyos
politikai felfogást valló polgárai — töb-

benmint az ellentétes felfogás hívei. —
nem jutnak parlamenti képviselőhez. A
törvény intenciói ennek épp az ellenke-
zőjét célozzák és miután kifejezetten
nem intézkedik errenéve a választási
törvény, kéri elvi határozathozatalát és
ennek alapján a mandátumok felosztá-
sának megváltoztatását.

**Stefanescu Amza és Tilea
miniszterek is Nagyszébenbe
utaztak**

Bucuresti-Bukarest, július 23. Szomb-
at délután Stefanescu Amza tábornok
és Tilea Viorel miniszterek Nagysze-
benbe utaztak a cserkészünnepekre.
A miniszterek Vaida Sándor miniszter-
elnökkel együtt kedden térnek vissza a
fővárosba, amikor minisztertanács lesz
a parlament megnyitására ügyében.

Az amerikai veteránok nem
hagyják el táborukat

Newyork, július 23. Washingtonban
a frontharcosok felszólítást kaptak a
hatóságoktól a nyilvános parkokban fel-
ütött táborok augusztus elsejéig törté-
nő kiürítésére. Az ultimátumot repülő-
gépekről röpcédulákon vetették le a ve-
teránok közé. Az invázió vezetője, W.
Waters kijelentette a sajtó képviselői-
nek, hogy a felszólításnak nem lesz
nek eleget. Nem kértek engedélyt arra,
hogy a szövetségi fővárosba jöjjenek,
így nem is hagyják el felszólításra a
táborokat, csak abban az esetben, ha
céljaikat már elérték.

**Uj ezerlejesek jönnek
forgalomba**

Bucuresti-Bukarest, július 23. A Ban-
ca Nationala igazgató tanácsa ma fog-
lalkozott az új típusú ezer lejes formá-
jával. Az új ezres bankók megjelené-
sekor az eddig forgalomban volt ezrese-
ket visszavonják.

**Franciaország ösztöndíjat ad
a romániai diákoknak**

Bucuresti-Bukarest, július 23. Szomb-
aton délből 12 órakor Puaux, Fran-
ciaország romániai nagykövete magá-
hoz kérte az összes egyetemek rektor-
ait. A nagykövet előadta, hogy a fran-
cia kormány egy bizonyos összeg ere-
jéig ösztöndíjakat ad a román egyetem
hallgatóinak franciaországi tanulmány-
utjuk finanszírozására. A rektorok köz-
szóval vették tudomásul a bejelente-
st és haladékokat kértek arra, hogy az
ösztöndíjban részesítendő diákok listá-
ját benyújthassák.

Utódlás és kormányzás

Vaida és Maniu Kolozsváron, Miha-
lache és Iunian Targu-Julban tárgyal-
tak arról, hogy ki legyen az új minisz-
terelnök.

Valóban tragikus helyzet.

A nemzeti parasztpárt négy évvel
ezelőtt tapasztalatlanul és kötött kezek-
kel vette át a hatalmat. Hiába volt a
népszerűség és hiába volt a jóindulat,
végzetesen következtek a hibák.

Most, a váratlanul hatalomra hívott
párt sokkal súlyosabb helyzetet talál
maga előtt, mint négy esztendővel eze-
lőtt.

Tehát sokkal inkább volna szükség
határozottságra, energiára, lendületre
és erős kézre.

Ehelyett mi történik?

A vezérek négyfelé oszolva tárgyal-
nak az utód személyéről.

A nemzeti parasztpártnak sürgősen
rá kell eszmélnie arra, hogy milyen su-
lyos felelősséget vállalt magára a kor-
mányzással.

Mert ha nem, a második kormányzás
is tele lesz tüzdelve szomorú csalódá-
sokkal, végzetes hibákkal.

Figyelem! Tükröt

és mindennemű csiszolt üveget legszebb
kivitelben és legújanyosabb árban ké-
szít SPITZER Cluj, Str. Gh. Baritiu (Ma-
lom ucca) 12. Üvegesek, asztalosok és
autósoknak nagy érdekvélemény.

**Nagy esemény: Freud könyvei
magyarul**

Dr. Ferenczy rendezte sajtó alá a
lélekelemzés korszakalkotó műveit. Be-
vezetés a pszichoanalízisbe 240 lej.
Freud: A mindennapi élet pszicho-
patológiája 180 lej Lepage Cluj, Kolozs-
vár. Postán utánvétellel.

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó Rt.
nyomása, Cluj-Kolozsvár, Strada Baron L.
Pop (v. Brassai u.) 10, sz. Telefón 9-77.

Taxa po-
plátite fr
No. 224.77

da Baron
Telefon:
Havonta
évre 600.
földre: H
félére 6.
detések d
KELET
zsidoság
keink utá
rás megje

Pyrrhus

A nemze-
tási győzel-
méltelhetné-
gy ilyen

A pyrrh-
között nagy-
és ez az e-
ben előidé-
amelyek az
tornyosulna

Mi nem
mánpárti
ok az elke-
A nemzeti

nyét távol-
mert megg-
pában ni-
amely tisz-
százalékará-
hangulata
sokréttűvé
visszatükrö-
ban.

Az, hog-
kormányra
és uralop-
szerezni a
váltotat a

Nincs te-
a kormány
dolgot ész-
Nem kel-
zás felelős-
áldozatok
munkájába

szek együt-
tása érdek-
a pártok t-
Minden se-
Ha erre

párt, akko-
gét egy k-
tathatja a

**Nem tá-
hanem**

A poros
visszavoná-
déknek l-
gyors vis-
olyasvalm-

Ma már
állapotot
hirdette k-
rája: Pap-
mokrácia v-

Eppen
farkasból
változott
máról-holt-
korrigálni

lyet a den-
tő brutali-
Valahog-
szinüleg l-

ratikus k-
telen meg-
ten a den-
kében tör-

A válas-
ben tomb-
pot kihí-
állapot fe-
ból egyál-
az látszik

után Pap-
egyedül f-
rendőrtisz-
vid uton

nélkül ak-
ságára és
badítani a

A reali-
helyessége-
len, hogy

beleszólt
gestésén-
zott ugya-
Poroszors-

lentéteket
szántásgo-
fékentarta

kommunis-
gereli, an-
hat a tar-

a saját é-
koponyák-
Nem le-
az ostrom-
meggondo